

ENDOCARDITE = leziuni inflamatorii cu etiologie foarte variată, infecțioase / neinfecțioase ale endocardului valvular / parietal.

I. ENDOCARDITELE INFECTIOASE / BACTERIENE

- Endocardita bacteriană subacută
- Endocardita bacteriană acută

II. ENDOCARDITE NEINFECTIOASE:

- Endocardita Liebman-Sacks (LES)
- Endocardita verucoasă simplă

CAUZA: streptococ, stafilococ, pneumococ, gonococ, E. coli, proteus, klebsiella etc.

MECANISM: diseminarea infecției de la nivelul unor focare septice din organism.

SEDIUL: endocardul valvular:

- valvele mitrale,
- valvele aortice,
- rar valvele tricuspide și pulmonare.

I. ENDOCARDITELE BACTERIENE (INFECTIOASE)

ENDOCARDITA BACTERIANĂ SUBACUTĂ (lentă, polipoasă, boala Jaccoud-Osler)

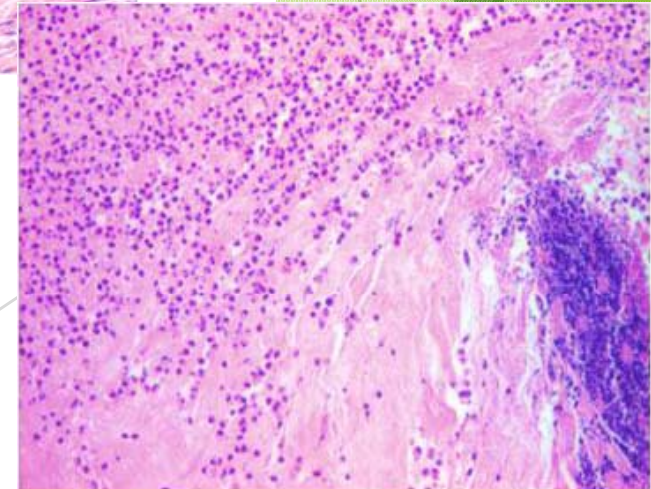
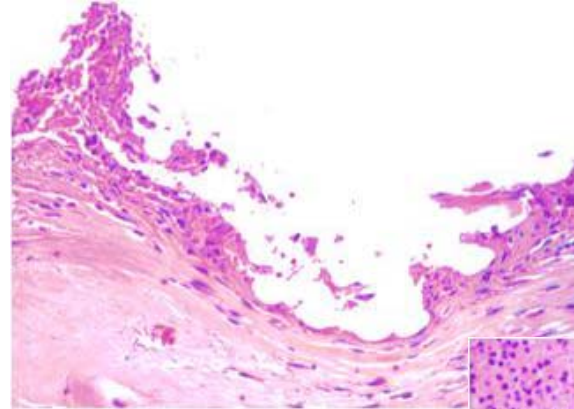
CAUZA: germeni cu *virulență redusă*:

- streptococ viridans,
- enterococ,
- bacili G+;
- infecții fungice (candida, aspergillus).

MECANISM: bacteriile afectează endocardul valvular și parietal pe cale hematogenă, ca urmare a unei bacteriemii tranzitorii (intervenții chirurgicale, manevre instrumentare).

M:

- leziuni *localizate* pe fața atrială a valvulelor mitrale / fața ventriculară a valvulelor aortice → endocardul mural
- vegetații unice / multiple, cu bază largă și dimensiuni mm - cm, cenușii-rosietice, moi, friabile → *embolizeaza*

m:

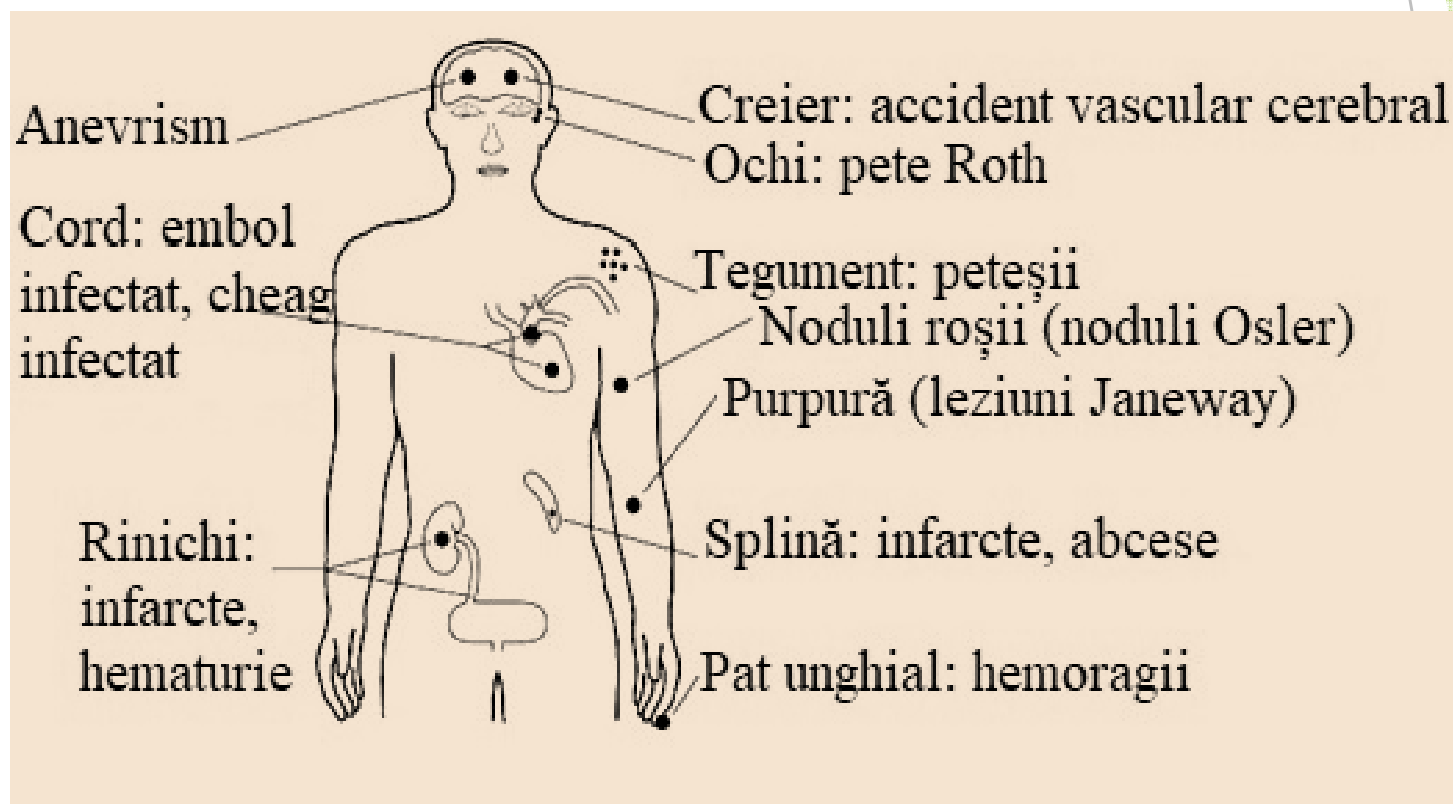
- **vegetațiile** au structură trombotică
- **valvele**: edem, necroza, mici ulceratii, tesut de granulație tanar/matur
- **miocardul**: leziuni inflamatorii (microabcese, granuloame Bracht-Wachter) și degenerative

Complicații:

- emboliile septice → infarcte septice (splenic, pulmonar, cerebral),
- vasculita - mecanism imunoalergic: peteșii, hemoragii și noduli cutanați Osler, leziuni renale, splenice, pulmonare

Evoluția:

- lentă, prelungită (6 săptămâni-3 luni),
- vindecarea → deformări valvulare prin organizarea vegetațiilor → țesut fibro-colagen → stenoze / insuficiențe.

ENDOCARDITA BACTERIANĂ ACUTĂ

(malignă, ulcerativă)

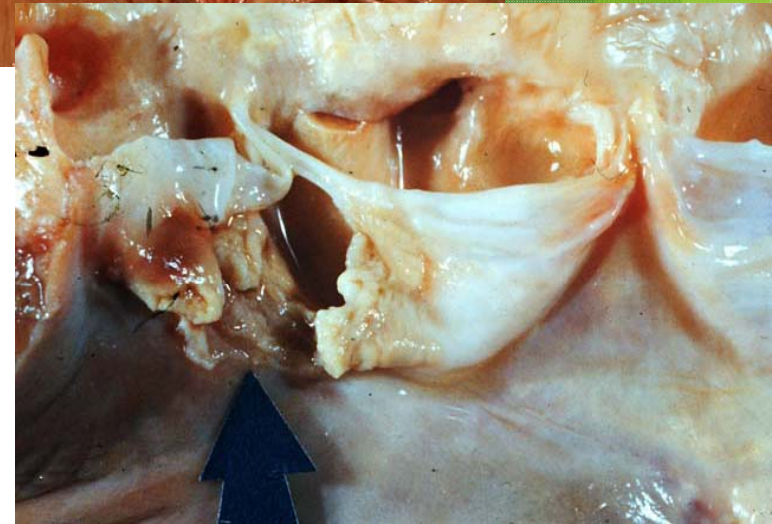
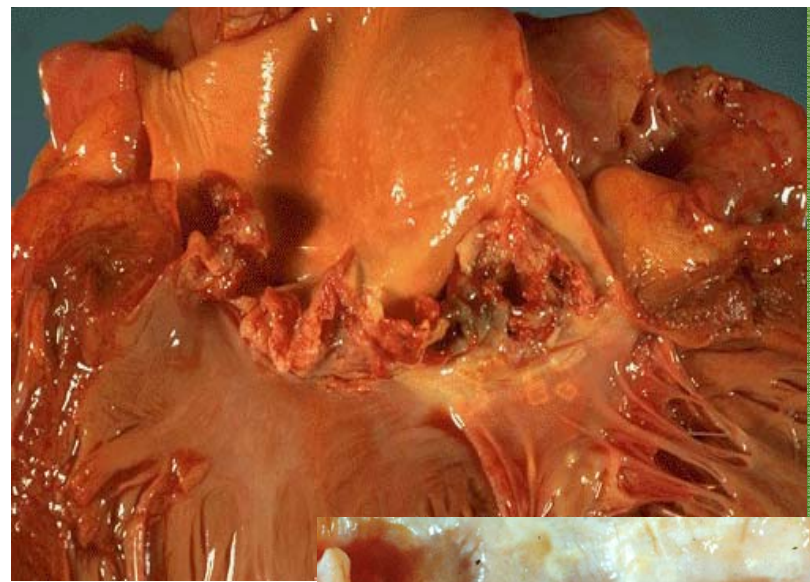
Cauza bacterii piogene virulente și invazive:

- streptococ hemolitic,
- stafilococ auriu,
- pneumococ,
- gonococ.

Mecanism însămânțarea endocardului în cadrul unei bacteriemii (intervenții chirurgicale, perfuzii intravenoase, afecțiuni cardiace, boli debilitante)

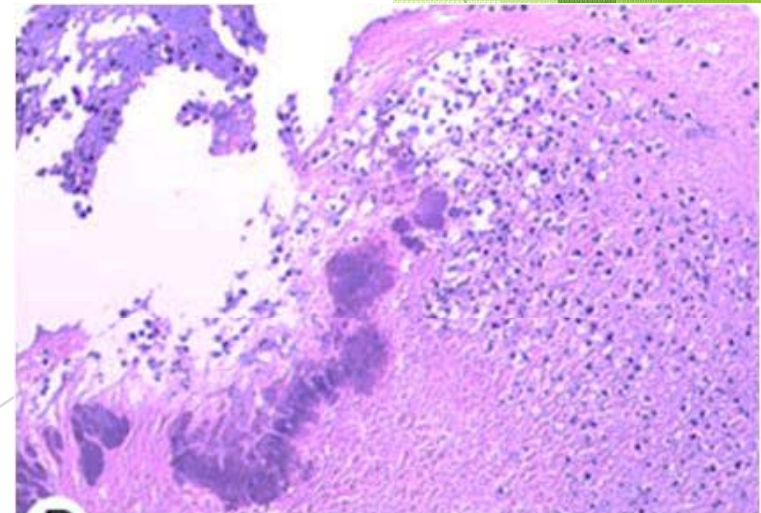
M:

- leziunile au aceeași localizare ca cea amintită pentru EBS.
- vegetațiile: mari, conopidiforme/polipoide, cu suprafață largă de implantare, friabile, cenușii-rozate/cenușii-gălbui → *embolizeaza frecvent*
- valvele atât la locul de implantare al vegetațiilor cât și între acestea prezintă necroze, zone supurate și ulcerații.

m:

- **vegetațiile** – structura trombotică, sunt formate din fibrină, trombocite, polimorfonucleare, detritusuri necrotice și colonii bacteriene.
- **valvele** - edemațiate și infiltrat cu PMN, zone de necroză și multiple ulcerații mutilante.
- **miocardul** - zone supurate și leziuni degenerative

Complicatii:

- embolii septice → infarcte septice/abcese metastatice (miocard, splina, rinichi, creier, plămân);
- septicemia.

Evolutia - rapidă și gravă prin leziunile distructive valvulare și complicațiile septice → moarte în câteva săptămâni, slabă tendință la vindecare.

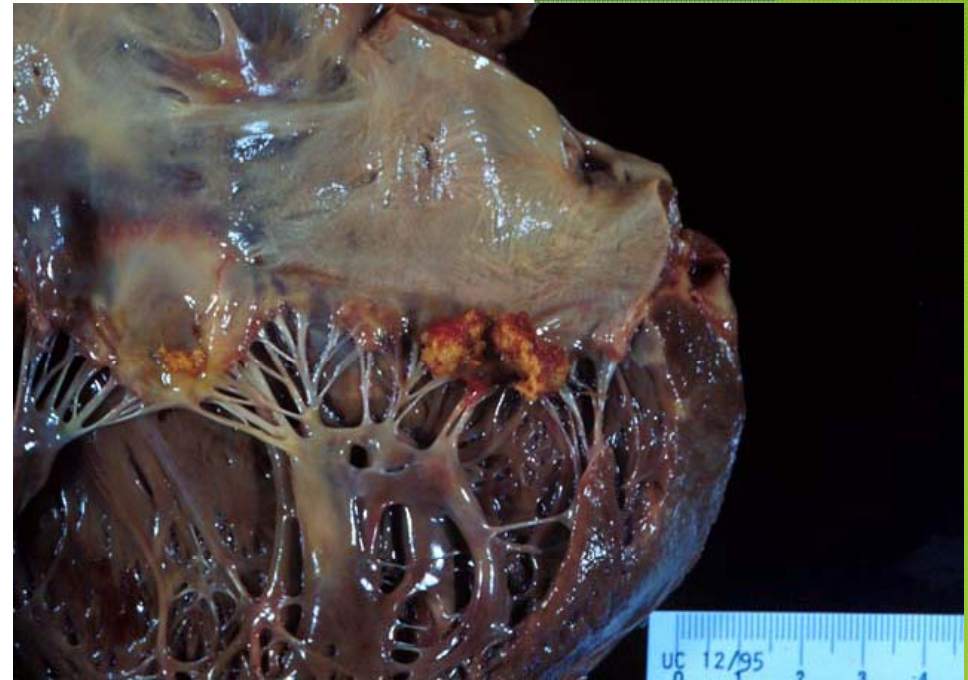

II. ENDOCARDITE NEINFECTIOASE:

- **Endocardita Liebman-Sacks**
însoțește LES.

M: veruci aseptice la baza valvelor mitrale, cu dimensiuni 1-4 mm.

m: necroză fibrinoidă → lezarea endoteliului → tesut de granulație și proliferare fibroblastică.

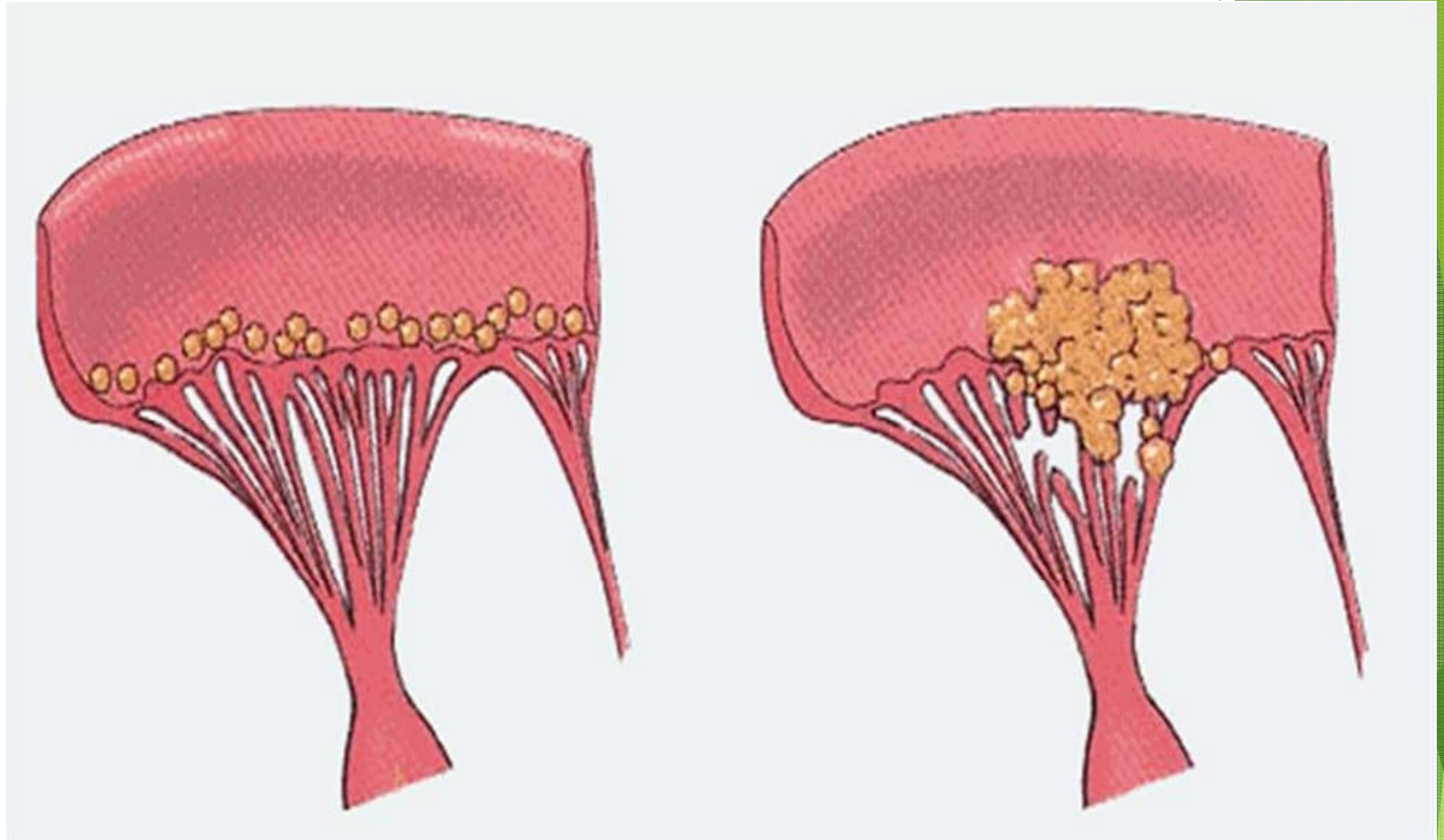

- **Endocardita verucoasă simplă** (marastică, terminală, endocardita trombotică abacteriană) - în stadiile terminale ale unor boli cronice: cancer, uremie, diabet.

M: vegetații cu dimensiuni de 4-5 mm.

m: vegetații - fibrină și elementele figurate ale sângelui

MIOCARDITE = inflamații ale miocardului
acute/cronice, specifice/nespecifice.

Cauze:

- infecții: bacteriene, virale, parazitare, rikettsiene, micotice,
- agenții fizici și chimici,
- perturbările endocrine, metabolice.

I. MIOCARDITELE INFECTIOASE

II. MIOCARDITE CAUZATE DE AGENTI CHIMICI

III. MIOCARDITELE IDIOPATICE

I. MIOCARDITELE INFECTIOASE

Cauza: acțiunea directă a agenților microbieni / mecanisme imuno-alergice declanșate de toxinele microbiene.

- bacterii: *Corynebacterium*, *Neisseria meningococcus*, *Borrelia*
- virusuri: coxakievirus, ECHO, *influenzae*, HIV, CMV
- clamidii: *Chlamydia psittaci*
- fungi: *Candida*
- protozoare: *Trypanosoma*, toxoplasmoza
- helminți: trichineloză.

I. MIOCARDITELE BACTERIENE

MECANISM:

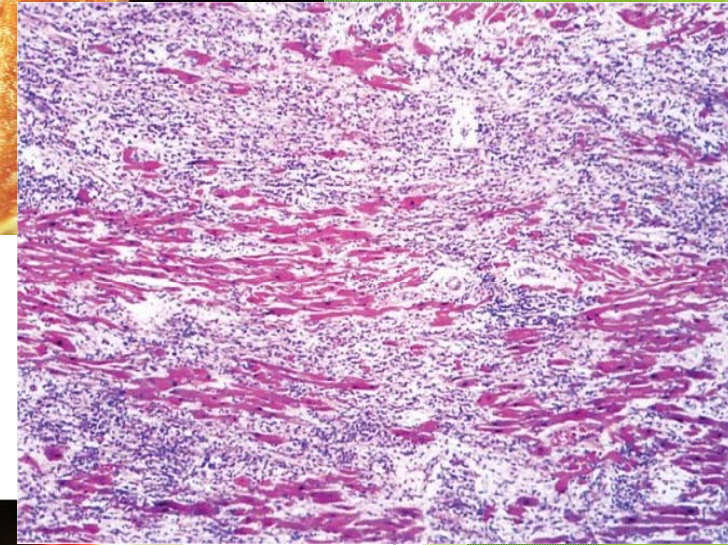
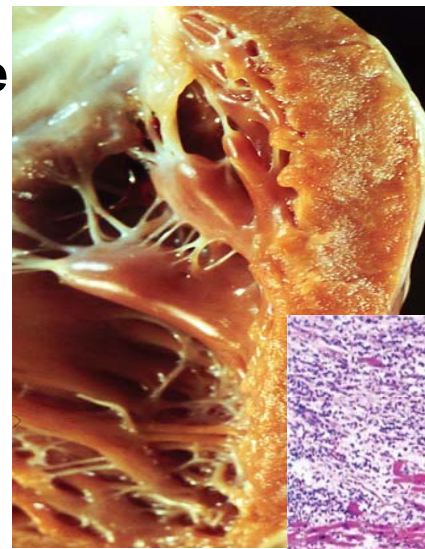
- boli infecțioase: difteria, febra tifoidă, tifosul exantematic, scarlatina, pneumonia;
- septicopioemii;
- diseminare de la o pericardită purulentă.

• **Miocardita difterică** - cauzată de exotoxina b. difteric cu afinitate pentru miocard.

M: cord flasc, dilatat, miocard friabil, roșu-cenușiu / roșu-gălbui (tigrat).

m:

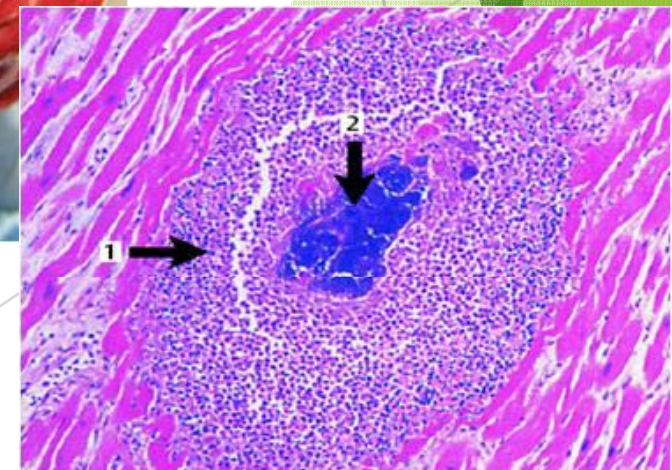
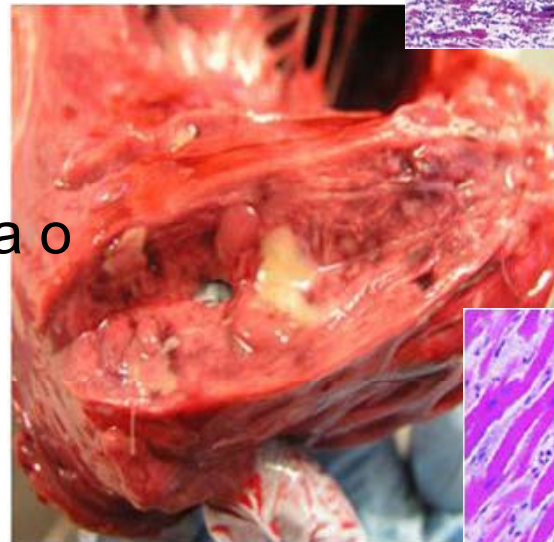
- modificări degenerative ale fibrelor miocardice
- edem și infiltrat inflamator interstițial
- vindecarea - cicatrici fibroase

• **Miocardita cu bacterii piogene** (stafilococ, streptococ) - miocardita supurată, apare prin extinderea procesului infecțios de la o endocardită bacteriană / septicopioemii.

M: microabcese gălbui → prin confluență → abces policiclic.

m: colecții purulente circumscrie, formate din PMN integre / alterate, piocite și detritusuri necrotice.

• **Miocardita tifică** - în tifosul exantematic, în săptămâna III-a de boală.

m:

- edem și infiltrat inflamator interstițial, nodular / difuz, cu L, P, Ma, Eo, Ms (nodulii Fraenkel).
- fibrele miocardice: modificări degenerative și mici focare de necroză

• **Miocardita tuberculoasă** - cauzată de BK prin diseminare hematogenă / contiguitate de la pericardita TBC.

M: tuberculi miliari.

- m:
- forma nodulară - granuloame tuberculoase,
  - forma difuză - infiltrate cu celule epitelioides și rare celule gigante.

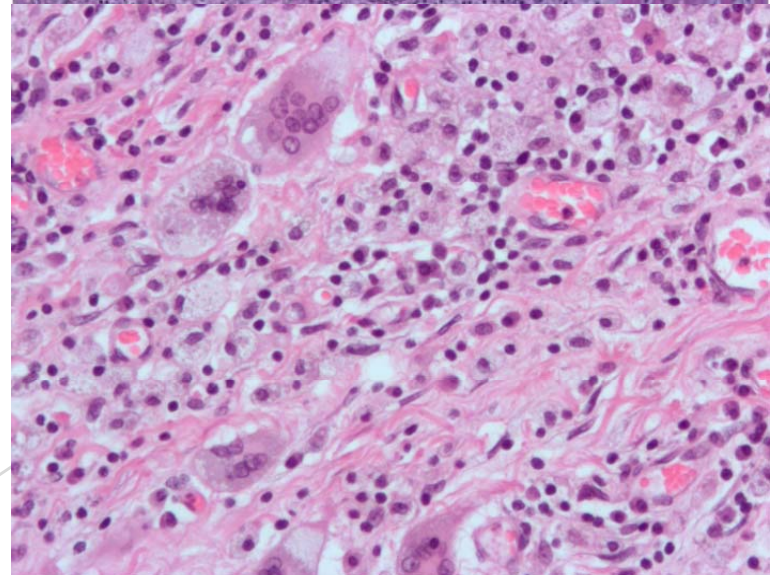
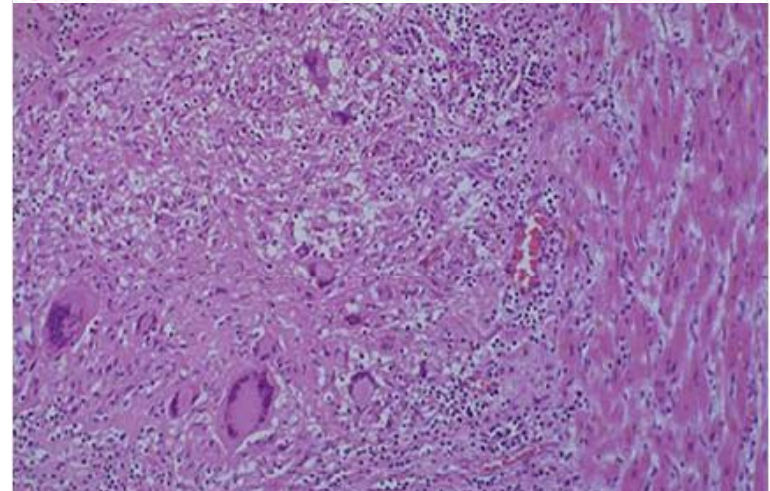
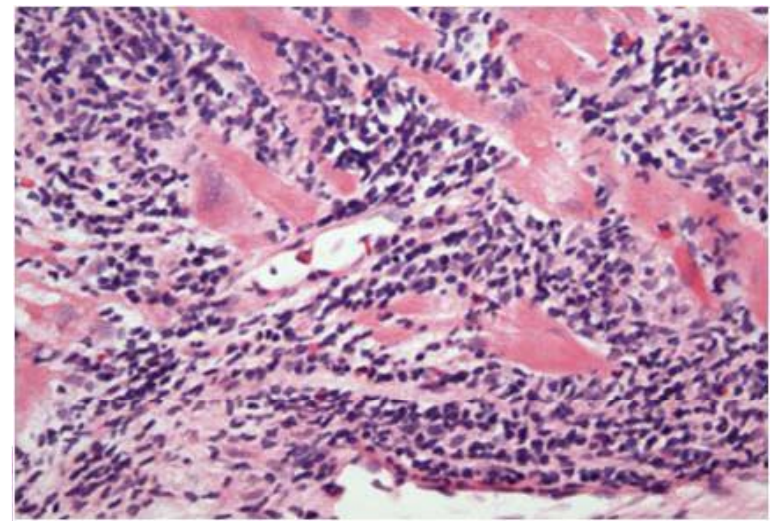
• **Miocardita sifilitică** - în cursul sifilisului secundar / terțiar

M: cord mărit de volum, în special VS.

- sifilisul *secundar* - mici pete albicioase dure.
- sifilisul *terțiar* - gome sifilitice

m:

- sifilisul *secundar* - infiltrate inflamatorii LP și leziuni de peri și endocoronarită.
- sifilisul *terțiar* gome sifilitice.

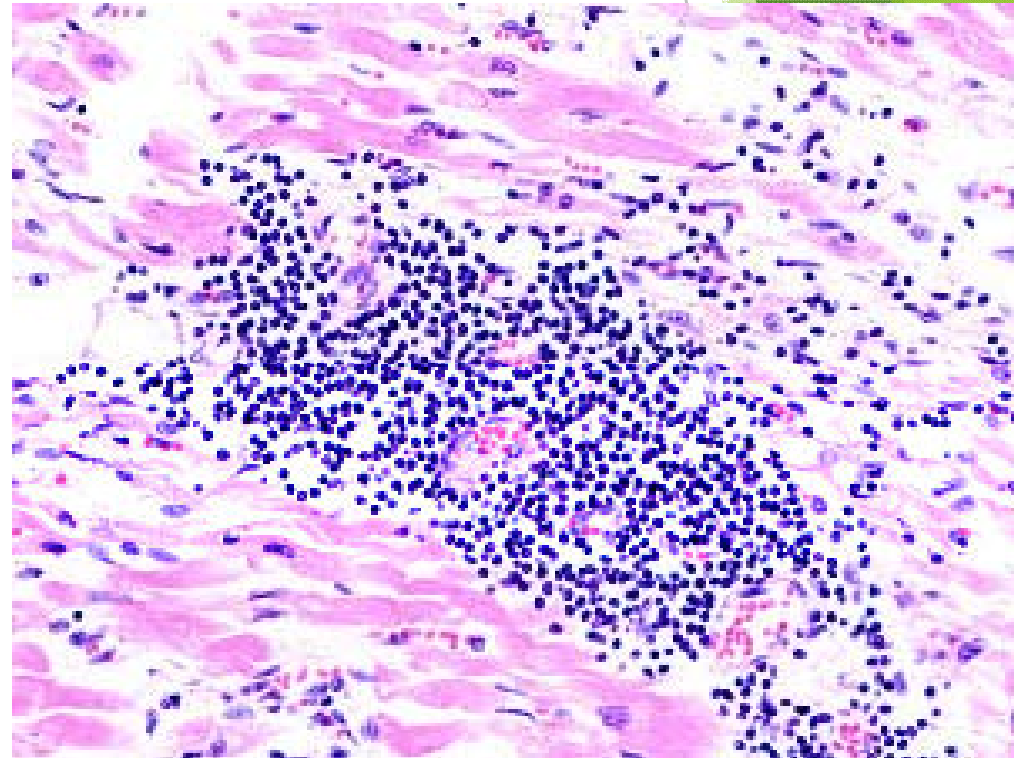

MIOCARDITELE VIRALE - poliomielita, varicela, gripa, hepatita virală, mononucleoza infecțioasă, parotidită epidemică, etc.

- **Miocardita din gripa epidemică** apare în cursul bolii, mai ales la copii.

m:

- interstițial: edem, infiltrate sanghine și inflamatorii cu macrofage.
- fibrele miocardice: leziuni degenerative.

II. MIOCARDITE CAUZATE DE AGENTI CHIMICI (toxice)

- leziuni ale miocardului sub acțiunea unor medicamente:
  - aminele simpaticomimetice - epinefrina, norepinefrina,
  - glicozizii cardiotonici,
  - antihipertensivele,
  - antibiotic: penicilina, amoxicilina, ciprofloxacin, etc
  - antiinflamatorii nesteroidice – fenilbutazona,
  - derivați de metale grele – arsenicul,
  - antineoplazice.

m:

- fibrele miocardice: degenerescență și necroză;
- interstițial: infiltrate inflamatorii cu L și H / eozinofile

III. MIOCARDITELE IDIOPATICE

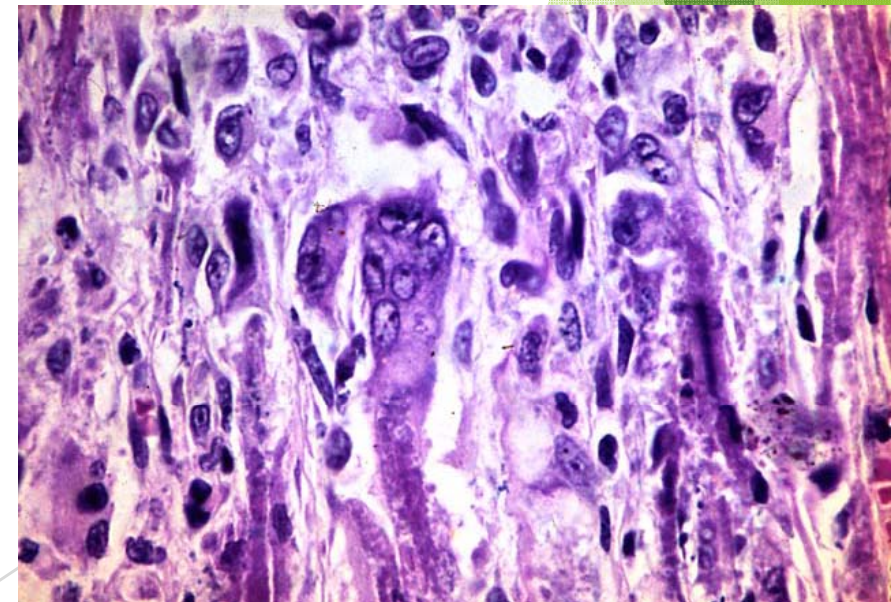
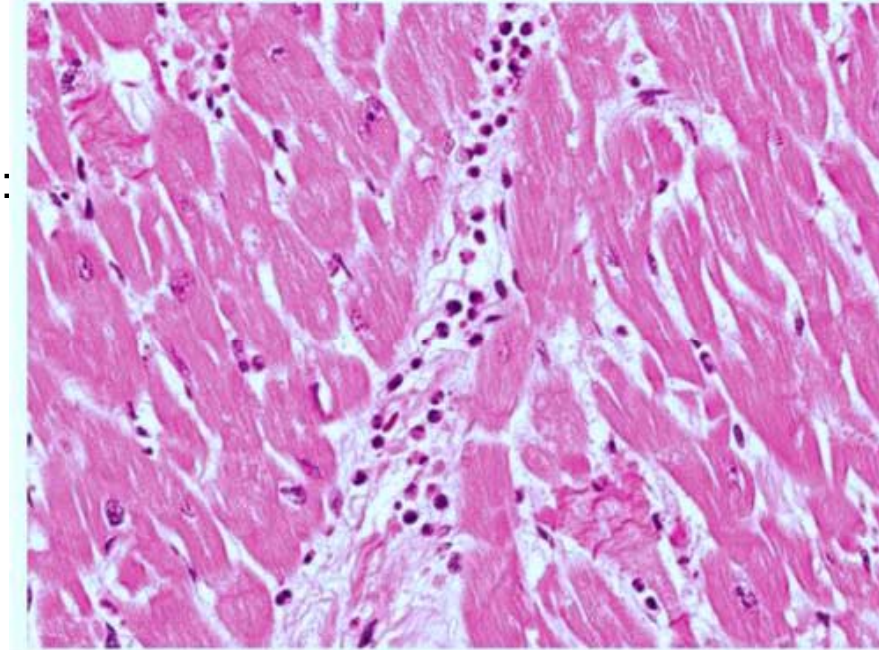
- grup de miocardite de etiologie neprecizată, cu evoluție rapidă și gravă.

- **Miocardita Fiedler** evoluție rapidă cu IC acută → deces.

M: hipertrofie cardiacă + tromboze murale.

m:

- forma granulomatoasă: aglomerări de L, P și celule gigante multinucleate.
- forma difuză: PMN, L, P, H, fibroblaști.

PERICARDITE = leziuni inflamatorii ale pericardului acute/cronice, locale/generale, specifice/nespecifice.

Etiologia:

- infecțiile de vecinătate: pleurezii, tumori esofagiene, abcese mediastinale
- bolile infecțioase: boala reumatică, pneumonie, boli infecto-contagioase, septicemii
- boli generale: uremie.

Mecanism:

- prin contiguitate - de la infecții de vecinătate
- pe cale limfatică / hematogenă - diseminarea din focare septice aflate la distanță
- prin iritație - urmare a unor afecțiuni ale miocardului

PERICARDITELE ACUTE

• Pericardita acută seroasă

Etiologie: evoluția RAA, TBC, debutul altei
varietati de pericardită.

M:

- seroase pericardice edemațiate,
congestionate,
- în cavitatea pericardică: lichid (< 1000 ml).

m:

- seroase: congestie, edem și infiltrat
inflamator
- in lichid: celule mezoteliale descuamate și
PMN.

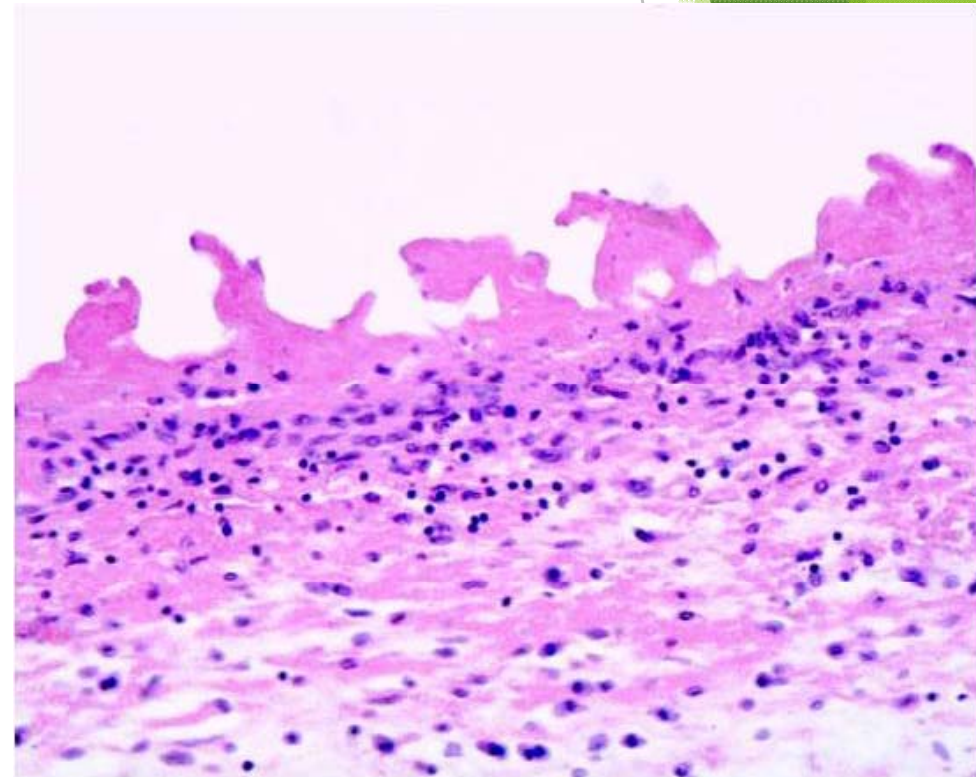

Pericardita acută fibrinoasă

Etiologie: RAA, TBC, uremie sau cu caracter localizat când însoțește un IM

M: seroase pericardice edemațiate, congestionate, acoperite cu depozite fibrinoase aderente, cenușii-gălbui

m: - seroasele pericardice congestive, edem și infiltrat inflamator;
- pe suprafața - depozite de fibrină sub forma de rețea.

• **Pericardita acută sero-fibrinoasă** - cea mai frecventă formă de pericardită, apare în cursul aceluiași afecțiuni ca și forma seroasă și fibrinoasă.

M:

- seroase: edemațiate, roșietice, cu depozite fibrinoase albicioase-cenușii
- în cavitate: lichid sero-citrin (100-400 ml) în care plutesc aglomerări filamentoase de fibrină.

m: foițe pericardice: congestie, edem și infiltrat inflamator cu PMN, pe suprafața apar depozitele de fibrină.

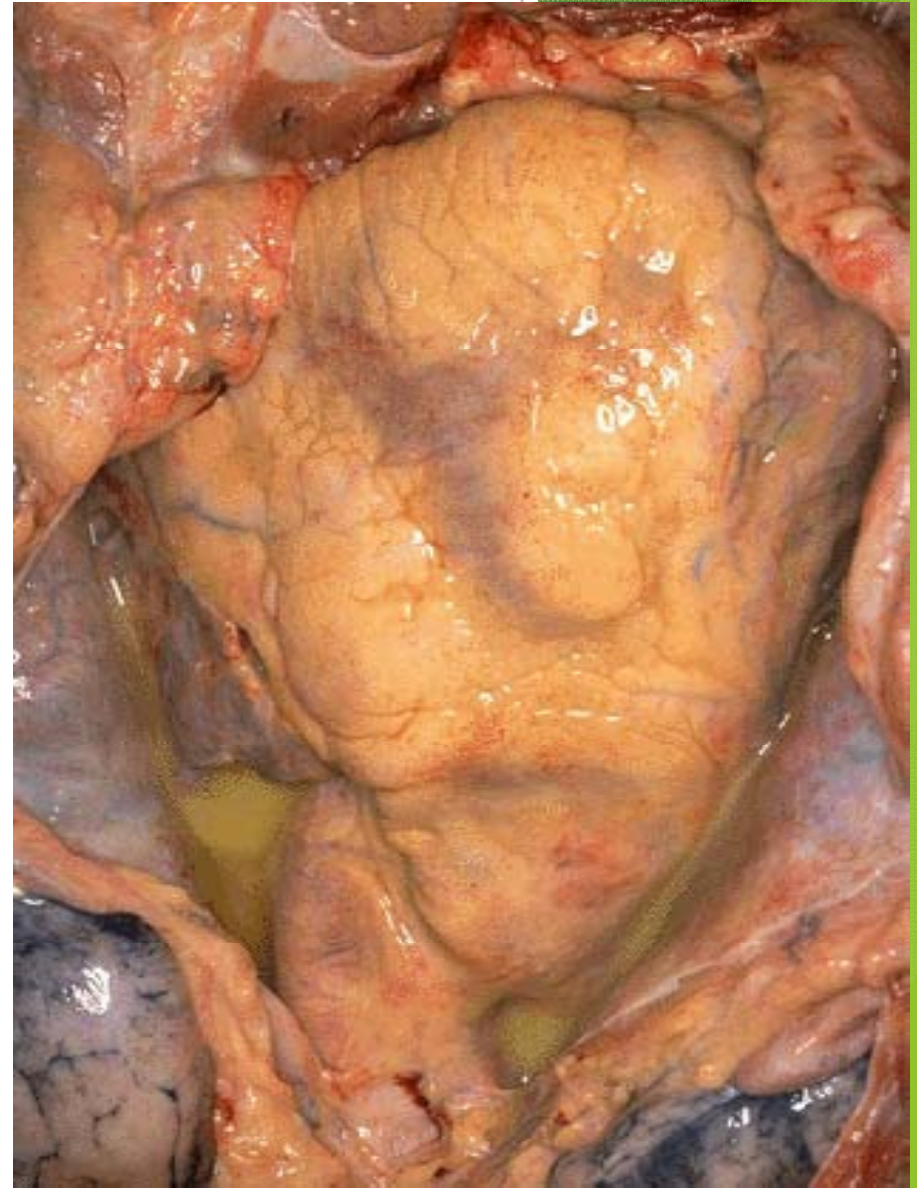
• Pericardita purulentă

Etiologie: diseminare de la un focar purulent de vecinătate / în septicemii.

M - seroase pericardice congestionate, edemațiate, acoperite de exsudat purulent,

- în cavitatea pericardică: lichid purulent fluid sau gros, vâscos, de culoare alb-gălbuie / galben-verzuie.

m: seroase - congestie, edem și infiltrat cu PMN.

• Pericardita acută hemoragică

Etiologie: forme grave ale inflamațiilor, septicemii și cancere, boli hemoragipare.

M:

- seroasele pericardice acoperite cu fibrină,
- în cavitatea pericardică: cantitate variabilă de lichid brun, sero-hemoragic/franc hemoragic.

m: seroasele sunt acoperite de false membrane fibrinoase.

PERICARDITELE CRONICE

- forme evolutive ale pericarditelor acute / de la debut cronice.
- etiologie: TBC, sifilitica, postRAA, etc.

• Pericardita cronică constrictivă (boala Pick)

M: pericardul este fibros, îngroșat $\geq$ 1 cm, zonele de fibroză se pot calcifica → “inima de piatră” (panzerherz).

m: la nivelul seroaselor pericardice țesut fibro-colagen → fibro-hialin → calcificari.

- **Pericardita cronică adezivă** (mediastino-pericardita)

M: - aderențe fibroase între pericardul parietal, pleura parietală, mediastinală și diafragmatică.

- când există aderențe fibroase cu țesuturile sau organele vecine, prin calcificare → “inimă blindată” (accretio cordis).

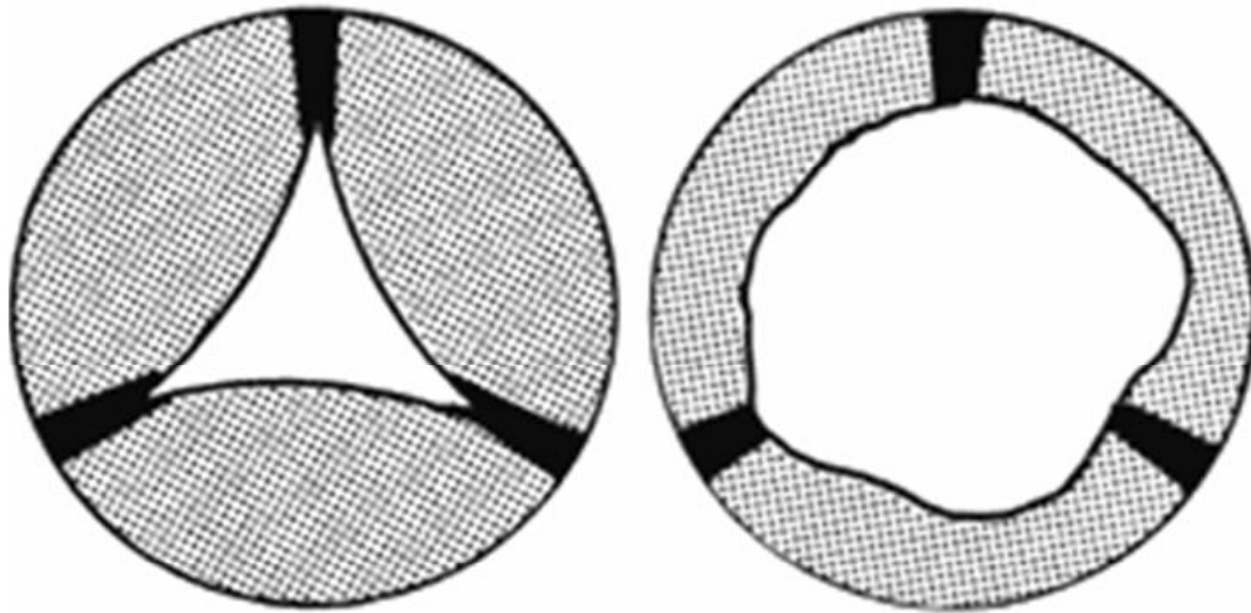

CARDIOPATII VALVULARE

Cardiopatiile valvulare - sechele permanente ale valvulelor cordului, frecvent de etiologie inflamatorie.

Se disting două mari grupe de valvulopatii:

- **stenozele** = îngustarea orificiilor aparatului valvular
- **insuficiențele** = lipsa de închidere a orificiilor valvulare.

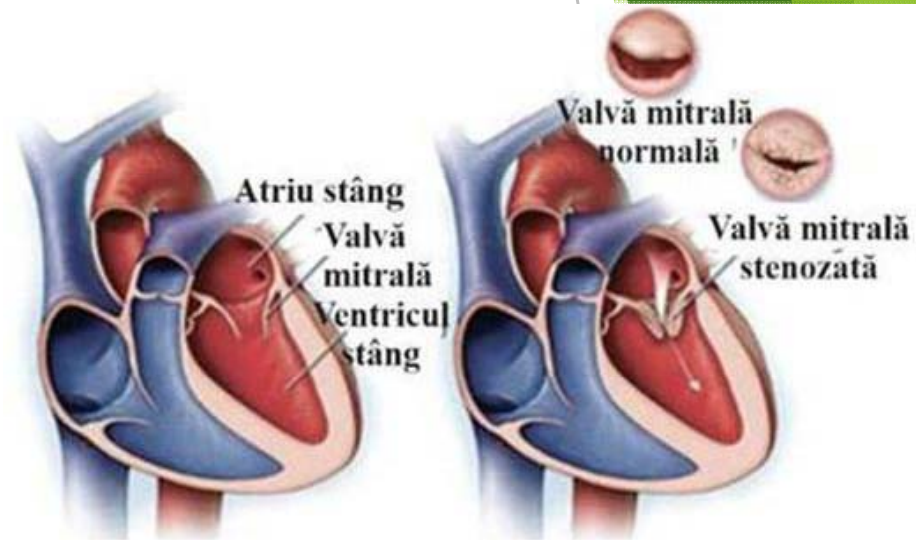
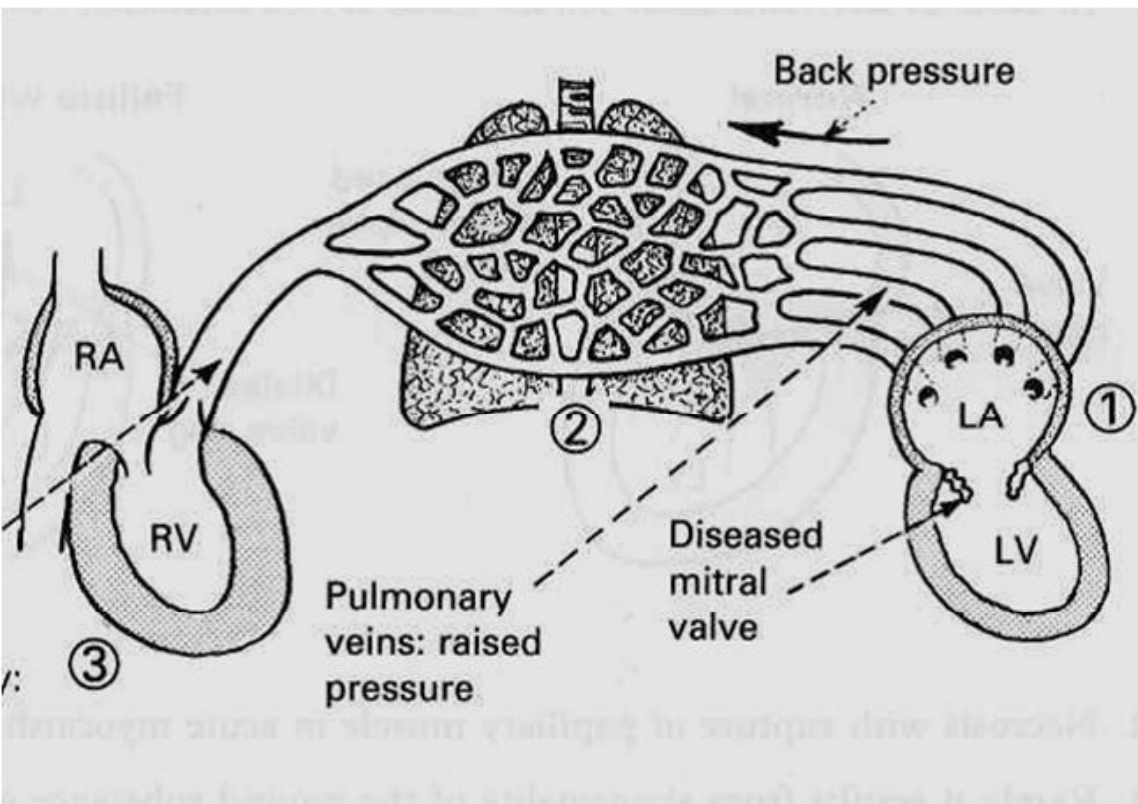

STENOZA MITRALA

Etiologie: RAA, endocardite bacteriene.

Hemodinamic datorită îngustării orificiului mitral:

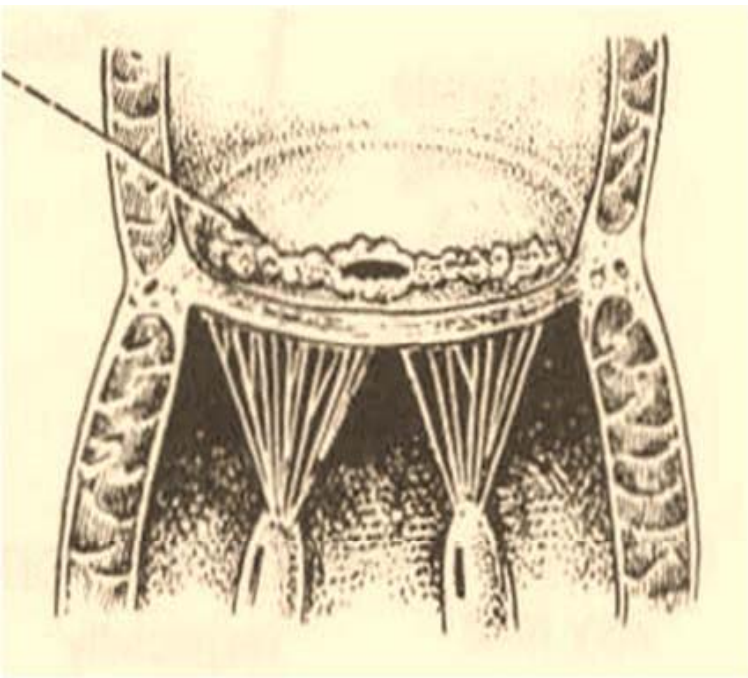
- sângele stagnează în AS → HAS → dilatație AS
- VS primind mai puțin sânge se atrofiază.
- ulterior → staza în mică circulație → “plămânului de stază” → afectează retrograd cordul drept → HAD și HVD → dilatația VD și AD.

M:

- valvule: îngroșate, deformate, sudate → diafragm fibros, rigid, orificiul central ≤ 5 mm.
- cordul: HAS + dilatarea AS → de H + dilatarea VD și AD + atrofia VS.

Complicațiile: tulburările de ritm, tromboza AS, emboliile sistemice, edemul pulmonar acut.

INSUFICIENTA MITRALA

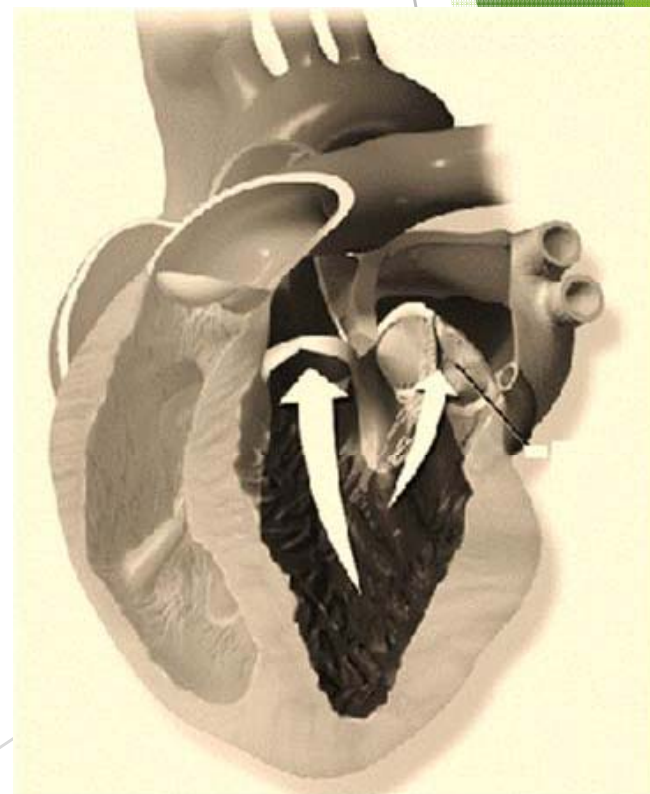
Etiologie: endocardita
reumatismala/bacteriana

Hemodinamic

- datorită refluării sângelui în AS → HAS;
- VS → HVS datorită efortului suplimentar pe care îl depune pentru a asigura un debit normal în aortă;
- staza AS → aceleași modificări la nivelul micii circulații ca și în stenoza mitrală.

Morfologic cordul are aspect globulos datorită H și dilatării VS și AS → staza pulmonară cronică → modificări ale cordului drept.

Complicațiile: tulburări de ritm,
tromboembolie

STENOZA AORTICA

Etiologie: congenitală (valvulară / subvalvulară), endocardita reumatică, ateromatoza, aortita sifilitică

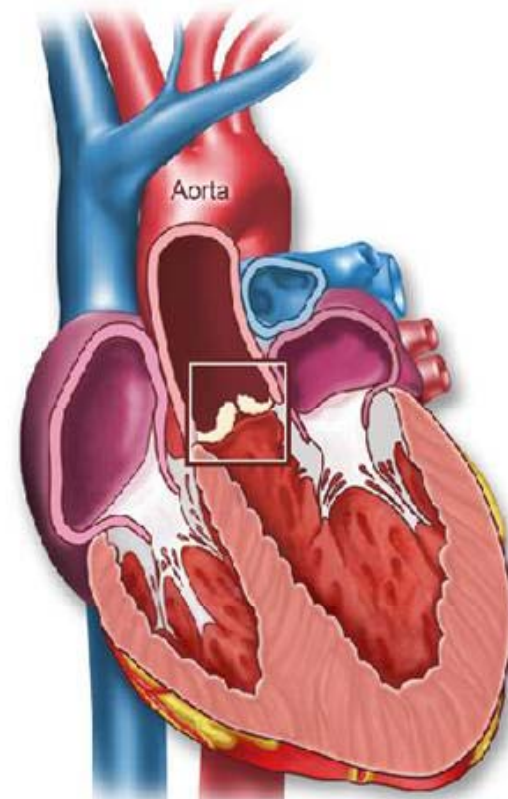
Hemodinamic:

- suprasolicitării mecanice → HVS → dilatarea VS.
- IVS severă → stază pulmonară și ICD.

Morfologic

- valvele rigide, comisurile sudate → orificiu îngust.
- HVS → formă alungită a cordului.

Complicațiile: moartea subită, edemul pulmonar acut, infarctul miocardic, ramolismul cerebral ischemic.

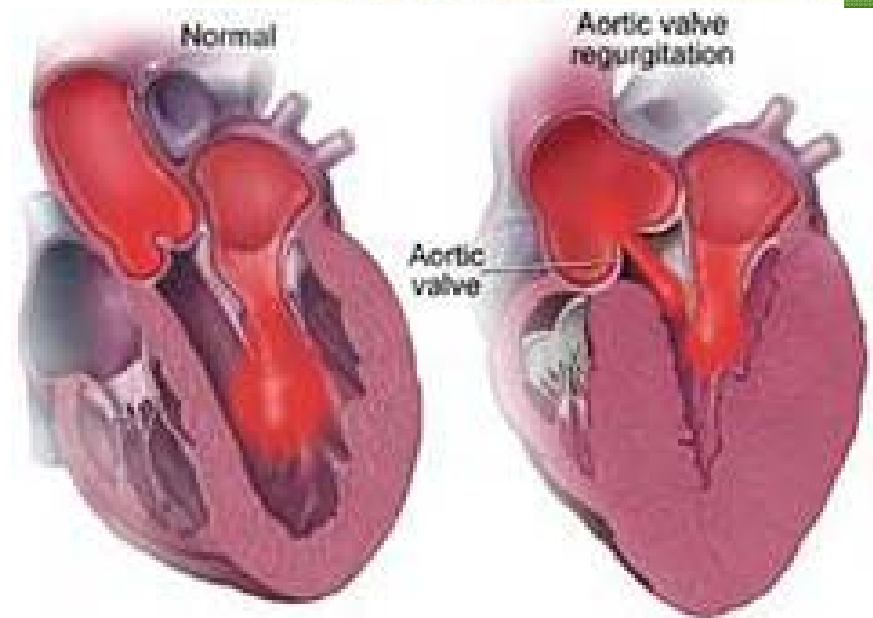
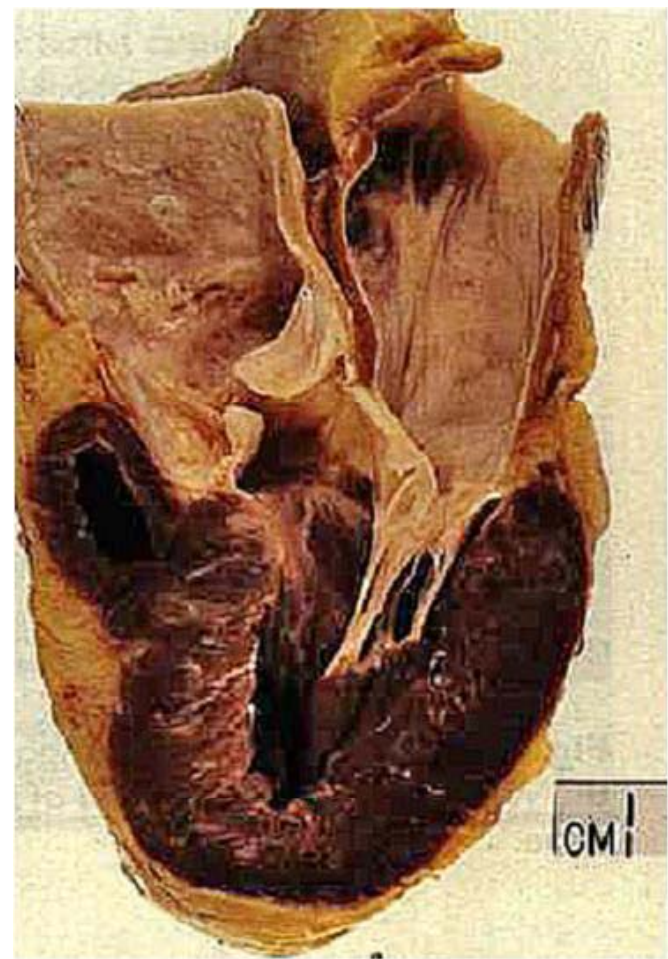

INSUFICIENTA AORTICA

Etiologie: congenitală, endocardita reumatică, aortita sifilitică, endocardita bacteriană, anevrism disecant.

Hemodinamic: sângele revine din Ao în VS → HVS → insuficiența și dilatație VS.

Morfologic: HVS marcată, putând depăși de două ori capacitatea normală → cord bovin

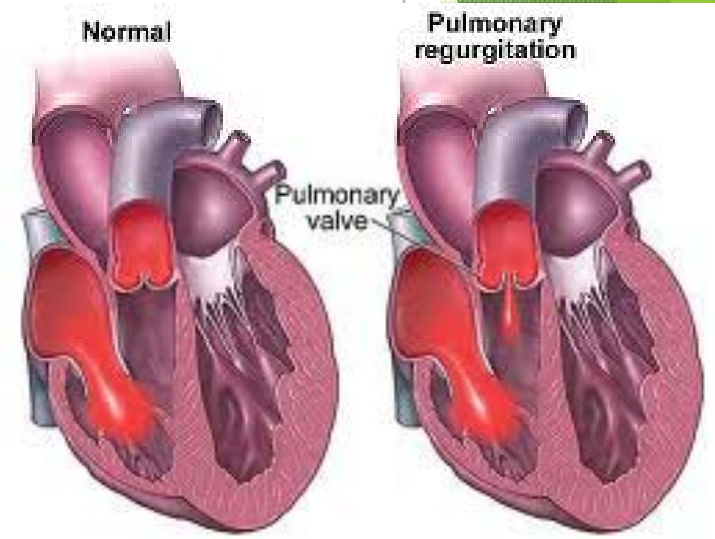
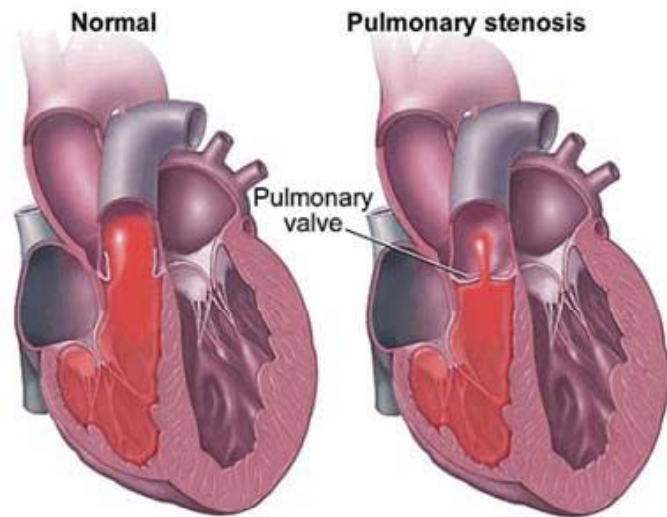

STENOZA PULMONARA

Etiologie: congenitală, endocardita reumatică / bacteriană.

Hemodinamic: barajul valvular suprasolicită VD → HVD → creșterea presiunii diastolice → AD și venele sistemice.

Morfologic HVD și HAD → ICD și apare dilatația.

INSUFICIENTA PULMONARA

Etiologie: este frecvent funcțională secundar HTP din SM, mai rar poate fi congenitală.

Hemodinamic VD este suprasolicitat → HVD, apoi devine insuficient și se dilată

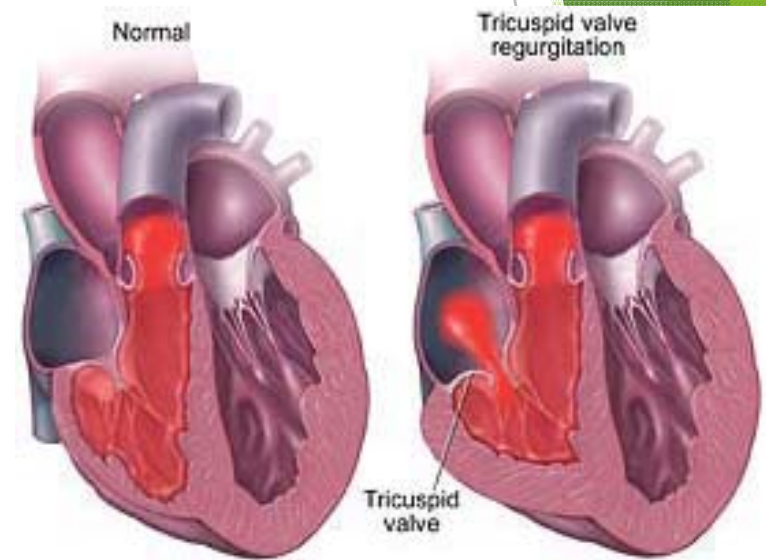
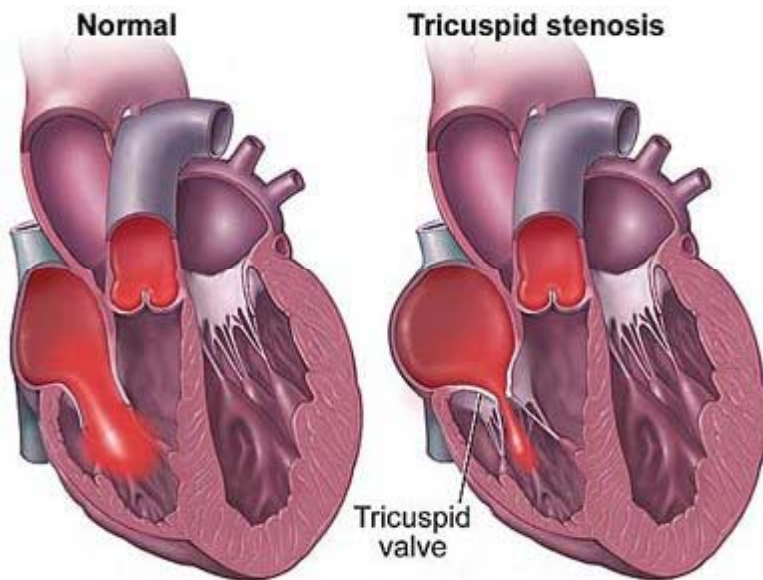
STENOZA TRICUSPIDIANA

Etiologie: congenitală, endocardita reumatică, fibroza endomiocardică, sindromul carcinoid, LES.

Hemodinamic: HAD și dilatarea AD → staza hepatică + edeme periferice.

Morfologic: HAD și HVD.

Complicațiile: ICD, endocardită bacteriană secundară.

INSUFICIENȚA TRICUSPIDIANĂ este frecvent funcțională datorită dilatării VD în evoluția unei SM / IM.

Morfologic și consecințele hemodinamice sunt similare cu cele apărute în evoluția unei stenozei tricuspidiene.

TUMORILE CORDULUI

I. TUMORILE BENIGNE:

- ENDOCARD: mixom
- MIOCARD: rabdomiom, lipom, hemangiom
- PERICARD: fibrom, fibrolipom, angiom

II. TUMORILE MALIGNE:

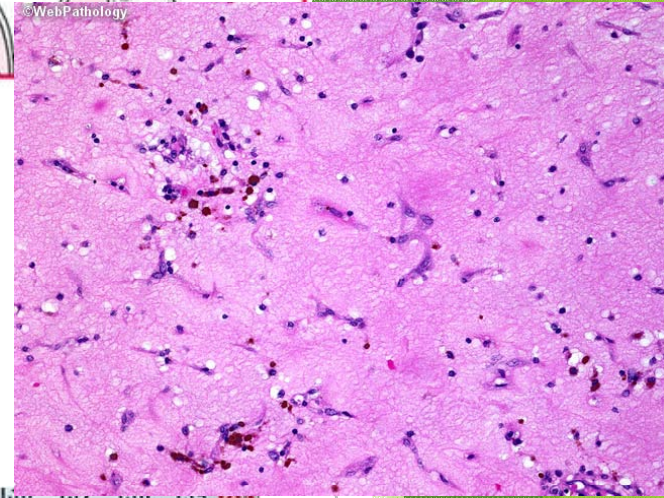
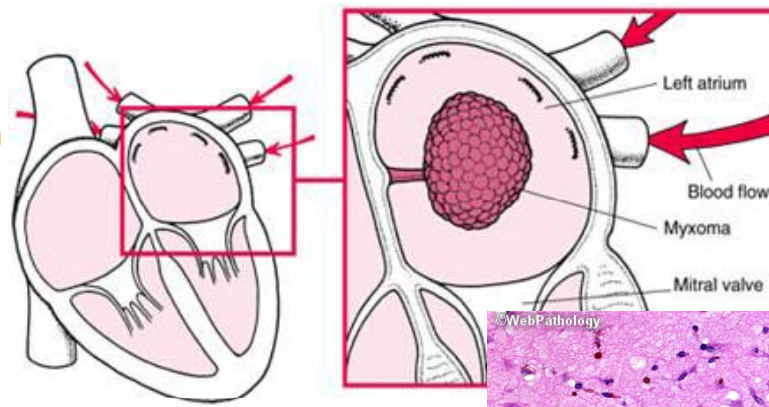
- Tumori maligne primitive: sarcoame
- Tumori secundare

TUMORILE BENIGNE

Mixomul - punct de plecare
țesutul conjunctiv subendocardic.

M: localizare septală/valvulară,
dimensiuni variabile, consistență
moale, culoare albicioasă.

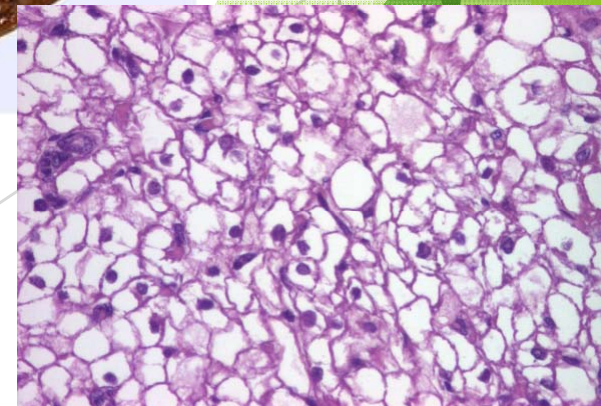
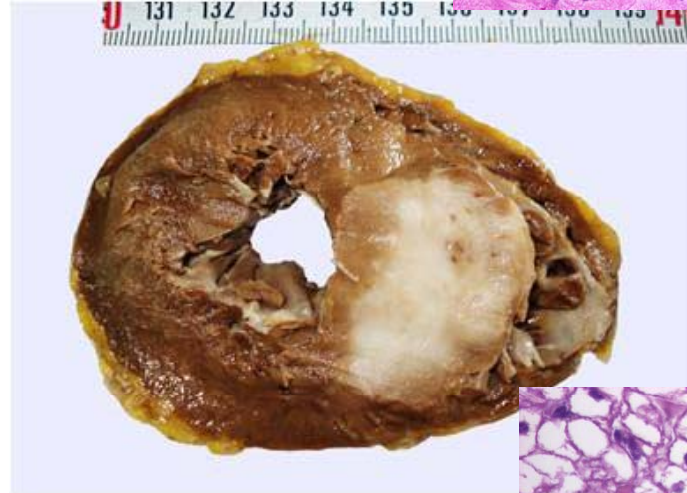
m: celule stelate, dispuse într-o
substanță omogenă, bogată în MPZ

Rabdomiomul - originea în
fibrele miocardice.

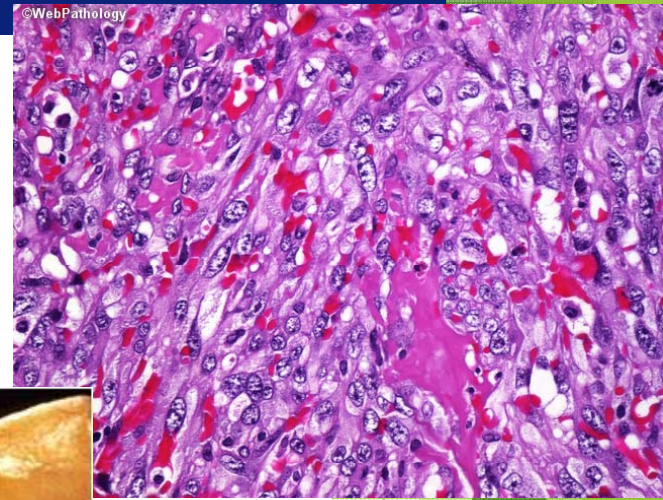
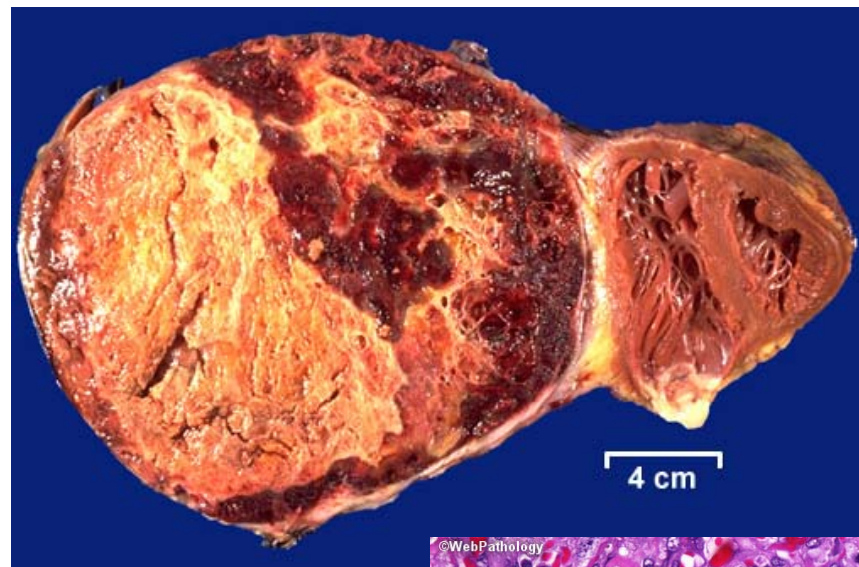
M: difuz / nodular, consistență
fermă, culoare brună-roșietică /
albicioasa.

m: fibre miocardice mai mari decât
cele normale, anastomozate între
ele.

TUMORILE MALIGNE:

- Tumorile maligne primitive apar excepțional și sunt reprezentate de sarcoame cu grade variate de diferențiere (angiosarcom, rabdomiosarcom, fibrosarcom, etc).

- **TUMORILE SECUNDARE** (metastazele cardiace) sunt mai frecvente decât cele primitive, dar existența lor rămâne o raritate; au ca punct de plecare tumorile primitive ale plămânului, esofagului și mediastinului.

PATOLOGIA ARTERELOR

I. LEZIUNI DEGENERATIVE

ATEROSCLEROZA

MEDIOCALCINOZA MONCKEBERG

ARTERIOLOSCLEROZA HIPERTENSIVA

ARTERIOSCLEROZA

II. LEZIUNI INFLAMATORII

ARTERITELE ACUTE

ARTERITELE CRONICE

III. ANEVRIISMELE

I. LEZIUNI DEGENERATIVE (arteriopatii degenerative) - leziuni neinflamatorii ale arterelor care evoluează cu scleroză.

- ATEROSCLEROZA
- MEDIOCALCINOZA MONCKEBERG (medioscleroza Monckeberg)
- ARTERIOLOSCLEROZA HIPERTENSIVA
- ARTERIOSCLEROZA

MEDIOCALCINOZA MONCKEBERG

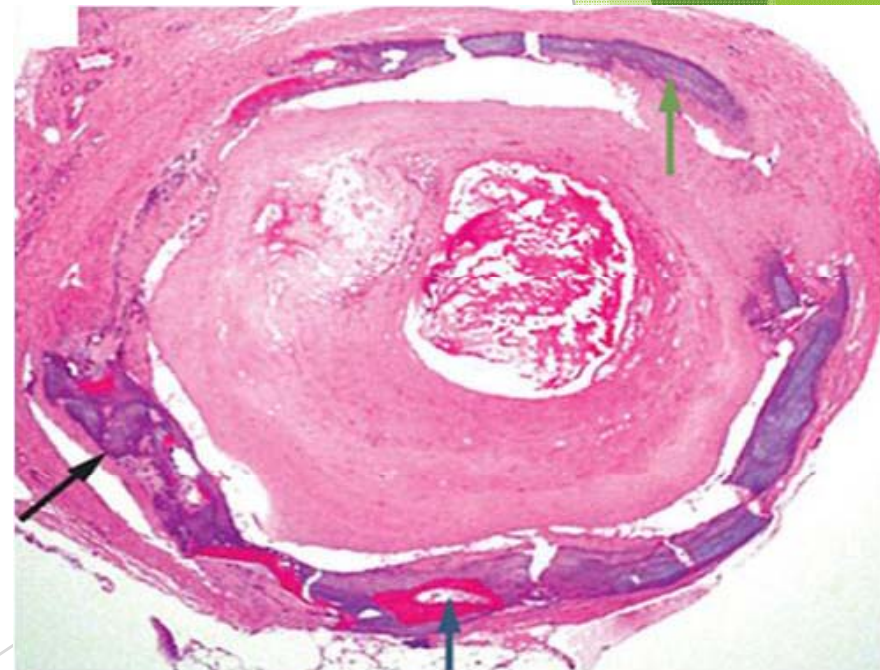
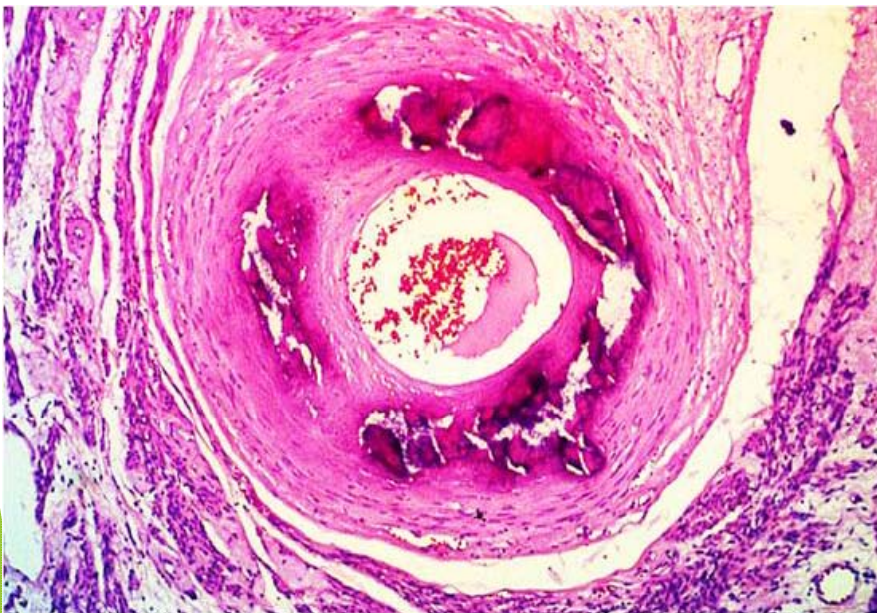
(medioscleroza Monckeberg)

- etiologie necunoscută,
- afectează indivizii > 50 de ani.

Localizare: artere de calibru mediu / mic - a. membrelor inferioare (femurală, tibială, radială), a. tractului genital feminin și masculin.

M: pe traiectul vaselor lezate apar zone dilatate, cu consistență dură.

m: fibroză și calcificarea mediei arterelor musculare → aspect inelar, fără modificarea calibrului vaselor.

ARTERIOLOSCLEROZA

HIPERTENSIVA - consecința HTA asupra vaselor de sânge, interesind arteriolele, arterele mici și rareori arterele de calibru mijlociu.

- **Arterioscleroza hialină** - HTA, vârstnici și diabetici.

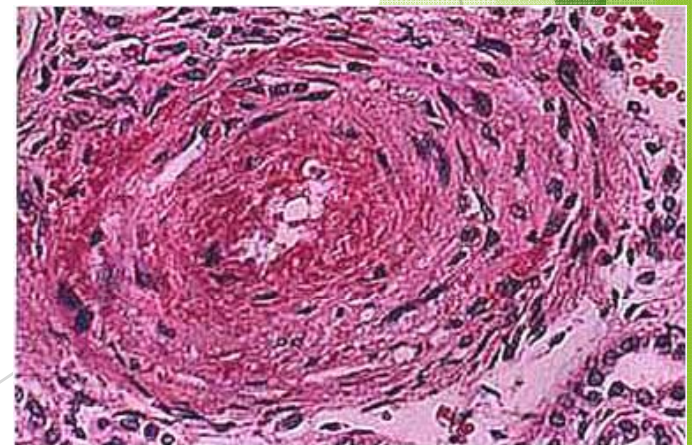
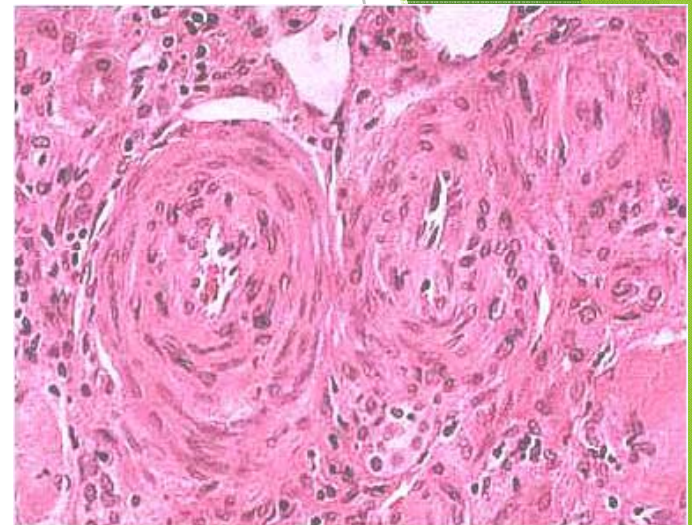
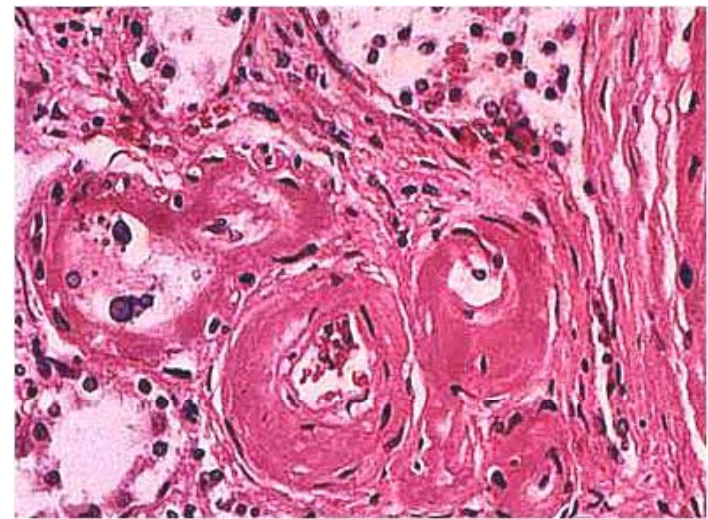
m: debutează subendotelial unde se observă cu material omogen, eozinofil → tunica musculară înlocuită prin hialin → îngroșarea peretelui + îngustarea lumenului arterial.

- **Arterioscleroza hiperplazică** - HTA benignă în crizele HT / HTA malignă.

m: îngroșarea peretelui arteriolar ca urmare a multiplicării celulelor musculare netede → dispoziție concentrică = “foi de ceapă” → reducerea progresivă a lumenului.

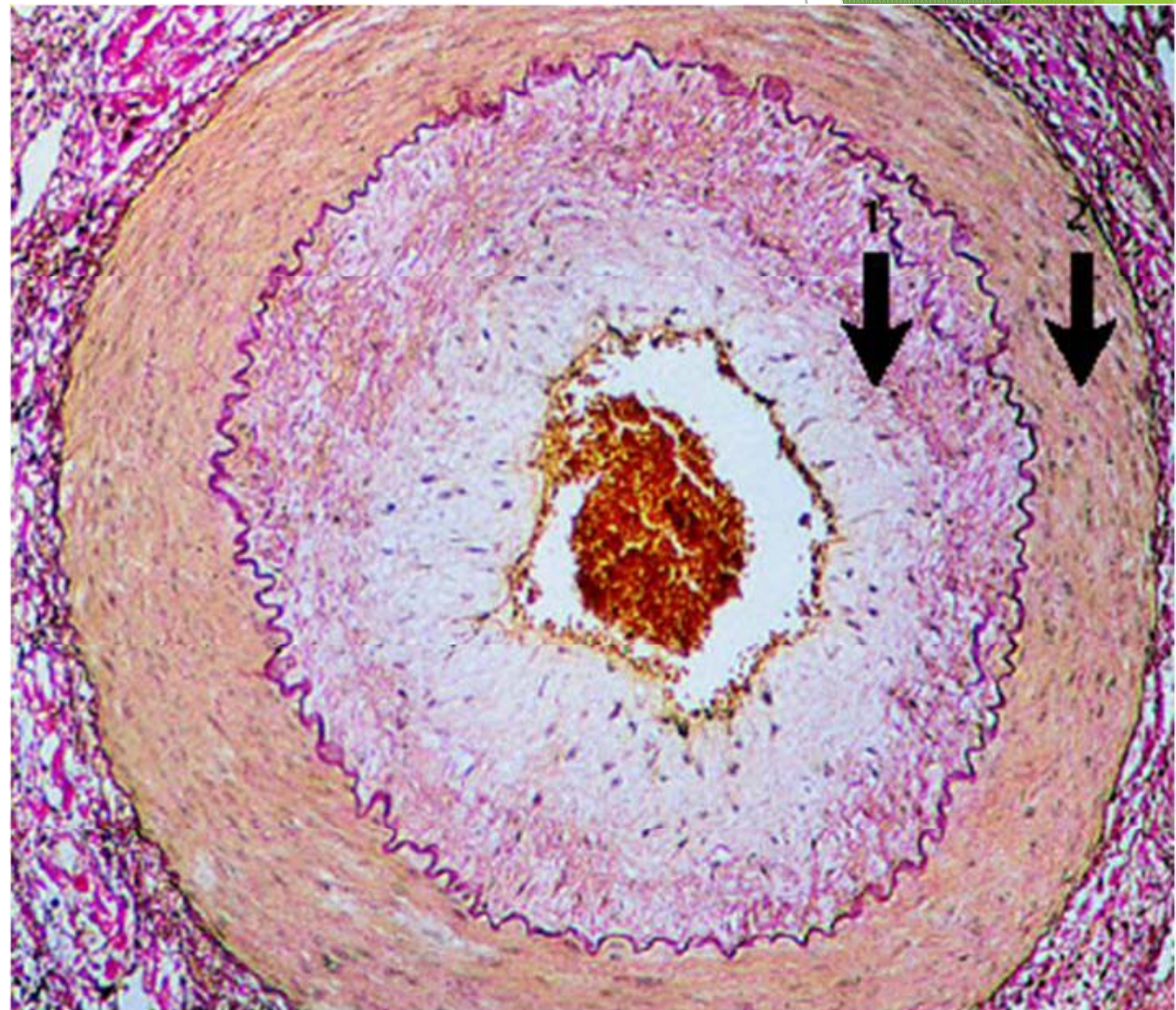
- **Arteriolita necrotică** - aceleași condiții ca și arterioscleroza hiperplazică

m: în pereții vaselor se văd zone de necroză fibrinoidă.

ARTERIOSCLEROZA - leziunea arterelor musculare mari și mijlocii.

m: hipertrofia fibrelor musculare și dedublarea limitantei elastice interne → substituție fibroasă → atrofia fibrelor musculare → îngroșarea peretelui arterial și îngustarea lumenului.

II. LEZIUNI INFLAMATORII = arterite.

- toate tunicile vasului = panarterita,
- intima = endarterită,
- tunica medie = mezarterită,
- vasa vasorum = periarterita.

ARTERITELE ACUTE

- Arteritele acute nesupurate
- Arteritele acute supurate

ARTERITELE CRONICE

- Arteritele cronice infecțioase
- Arteritele cronice neinfecțioase

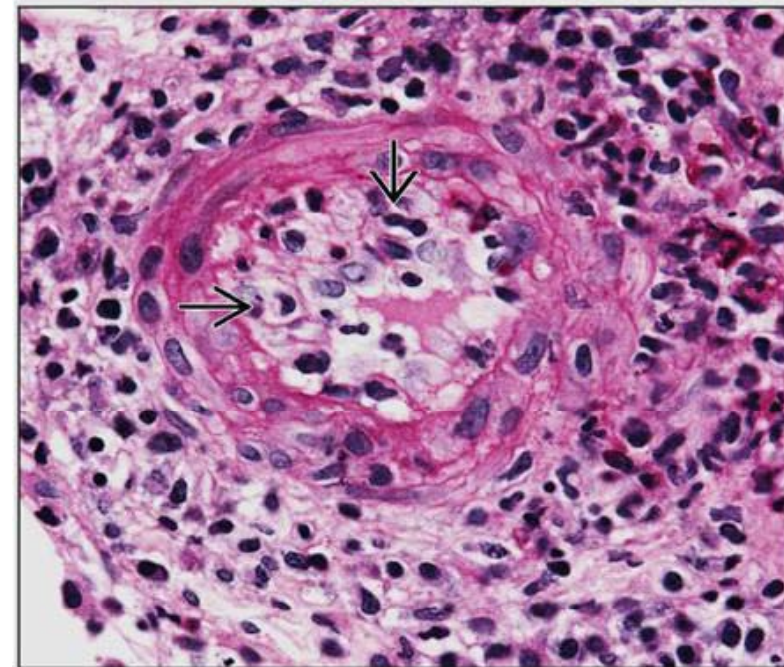
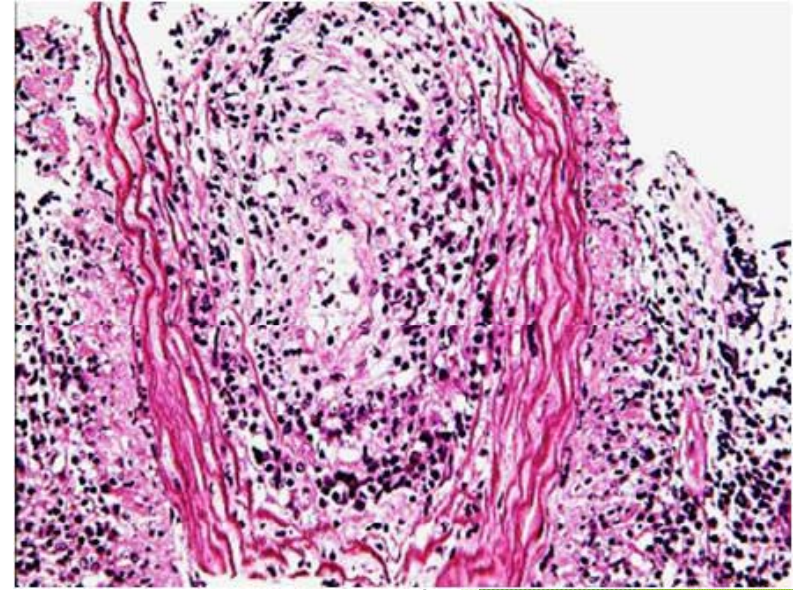
ARTERITELE ACUTE

- **Arteritele acute nesupurate** - debutează frecvent printr-o endarterită → medie → adventice = panarterită.

m:

- **intima** - degenerescenta și descuamarea celulelor endoteliale, și infiltrat inflamator
- **media** - infiltrat PMN → disociază structurile musculare, leziuni distrofice ale fibrelor musculare, necroză fibrinoidă.
- **adventicea** - hiperemia vasa vasorum, infiltrat inflamator.

- **Arteritele acute supurate** - debut ca
  - **endarterita** - emboli septici de la o endocardita bacteriana, septicemii
  - **periarterita** - extinderea procesului infecțios de la **nivelul** unui flegmon / abces de vecinătate.
- m: panarterita supurata cu infiltrat cu PMN în toate tunicile vasului și leziuni de necroză ale fibrelor musculare.

ARTERITELE CRONICE

Arteritele cronice infecțioase:

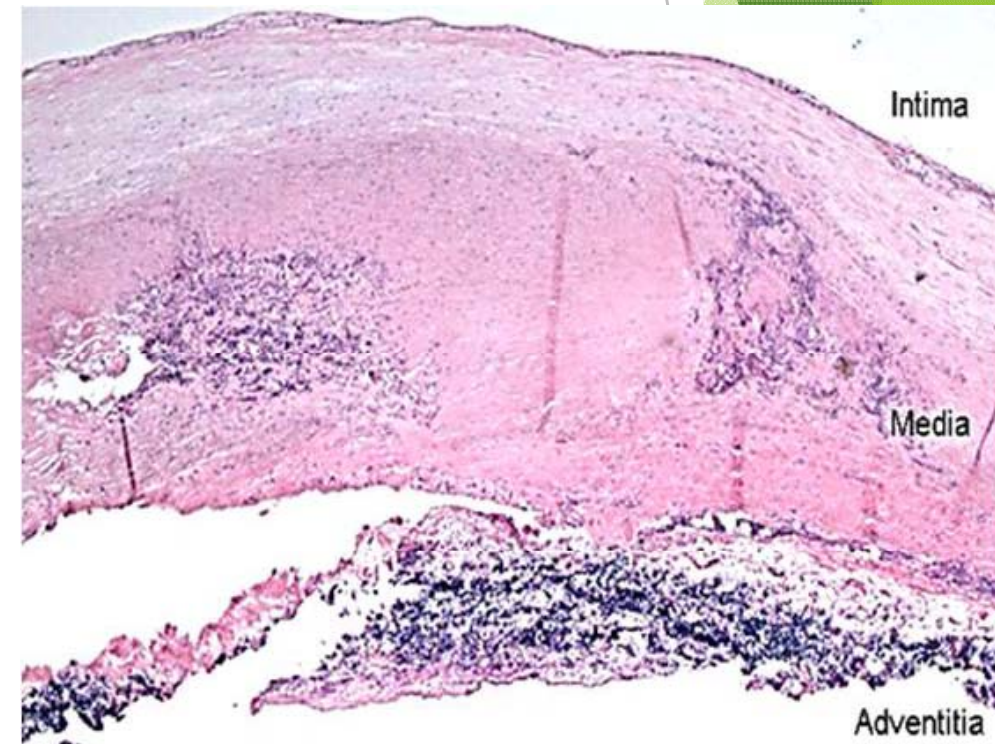
- **Sifilisul arterial** - interesează vasele de sânge de toate calibrele, de la cele mici → aortă și ramurile sale.

Aortita sifilitică debutează ca periarterită → medie.

M: intima aortei (primii 4 cm ai Ao ascendente) cicatrici stelate.

m: la nivelul vasa vasorum infiltrate LP sub formă de manșoane și endotelită proliferantă → media aortică se dezvoltă gome sifilitice → fibroză cicatricială retrăctilă.

Complicații: insuficiență aortică, anevrisme, ruptura aortei.

• **Arterita tuberculoasă:** granulie – endarterita → media arterelor → panarterită TBC (de la o cavernă tuberculoasă).

m: foliculi tuberculoși și necroză de cazeificare.

• **Arterita reumatismală:** periarterită → panarterită reumatismală.

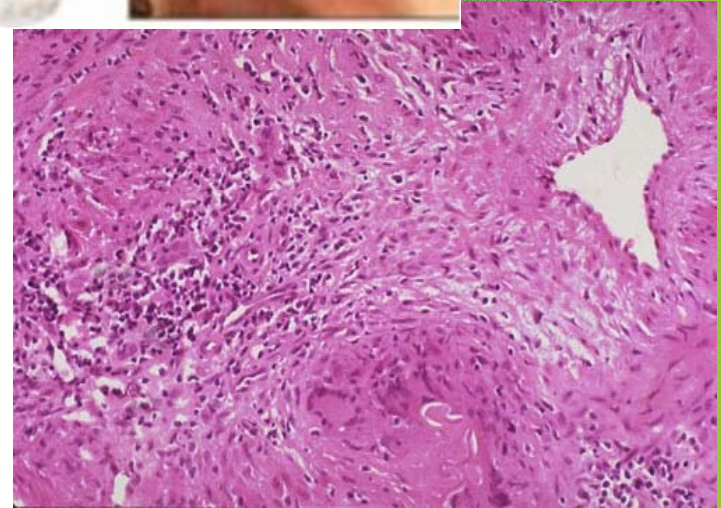
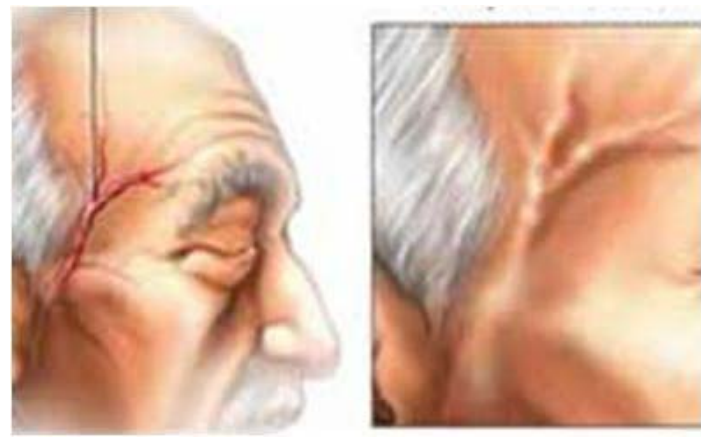
m: necroză fibrinoidă ± noduli reumatismali Aschoff.

Arteritele cronice neinfecțioase =
grup heterogen afecțiuni inflamatorii
neinfecțioase cu etiologie extrem de diversă

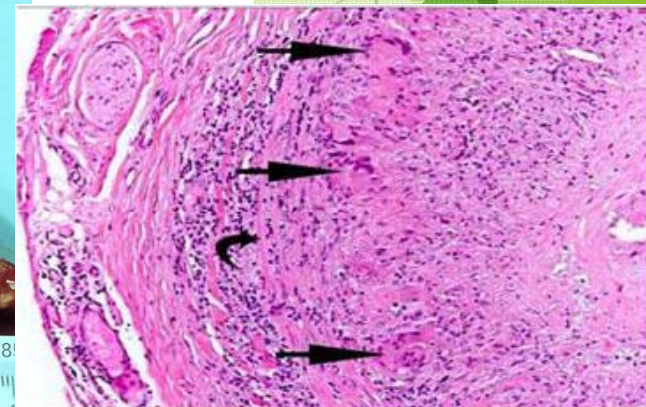
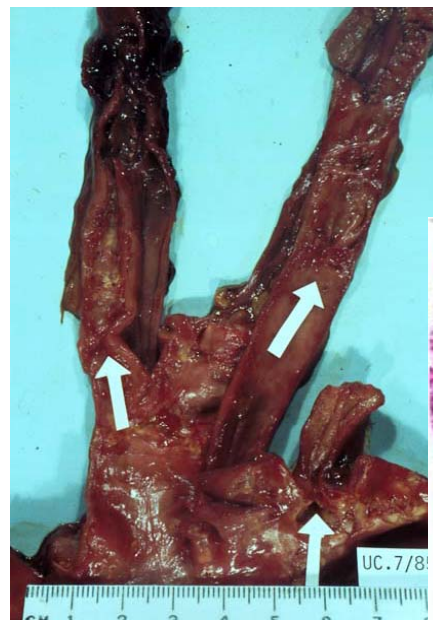
- Arteritele cu celule gigante:
  - arterita Horton
  - arterita Takayasu
- Boala Burger (trombangeita obliterantă)
- Poliarterita nodoasă
- Granulomatoza Wegener

Arteritele cu celule gigante:

- **Arterita Horton** – a. temporală superficială, occipitală, facială, oftalmică.
m: necroză fibrinoidă a peretelui arterial
→ reacție inflamatorie granulomatoasă
giganto-celulară în vasa vasorum →
medie → fibroza vasului trombozat.

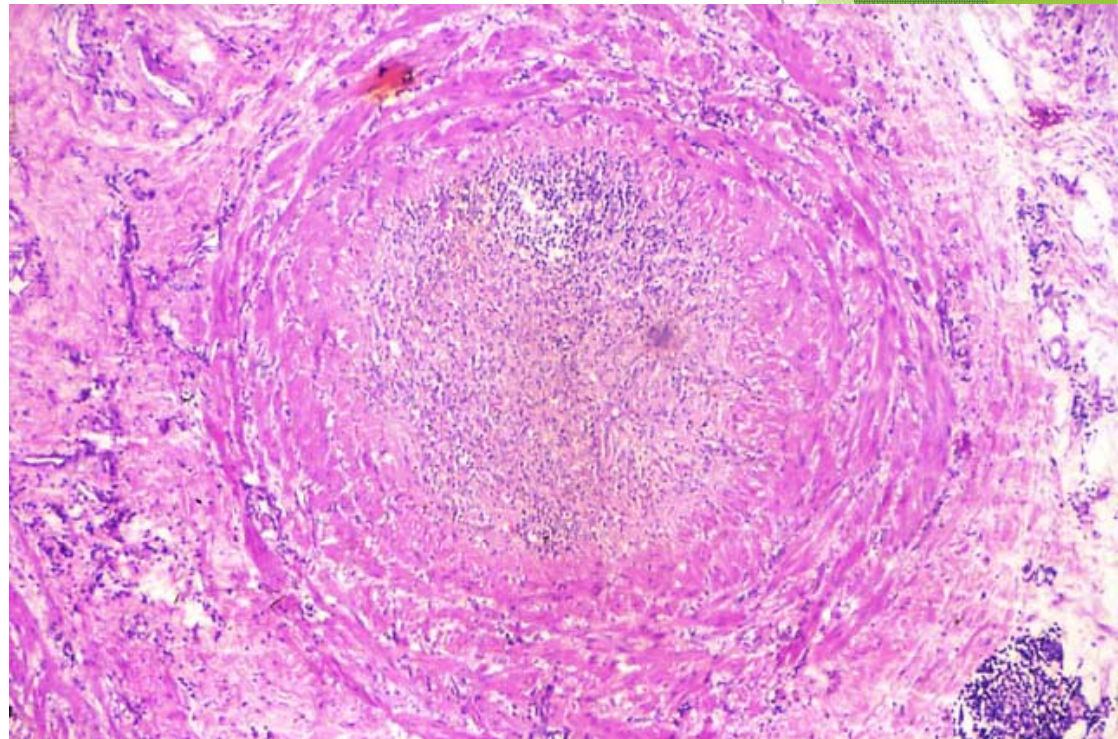

- **Arterita Takayasu**
  - afectează aorta și ramurile sale principale – boala fără puls
  - debut la adventice → intima → panarterită cu fibroză intimă
  - complicații: stenoza, tromboza și anevrisme

Boala Buerger (trombangeita obliterantă)

- apare în special la bărbații tineri, mari fumători.
- afectează *arterele mici și mijlocii* ale membrelor superioare / inferioare → necroze extensive → amputatii multiple.
- procesul inflamator → venele ± nervii din vecinătate → fibroza
- m: - infiltrat cu PMN ce cuprinde toate tunicile vaselor;
  - lezarea endoteliului → tromboze murale/ocluzive → organizare → fibroza extinsa la structurile de vecinătate.

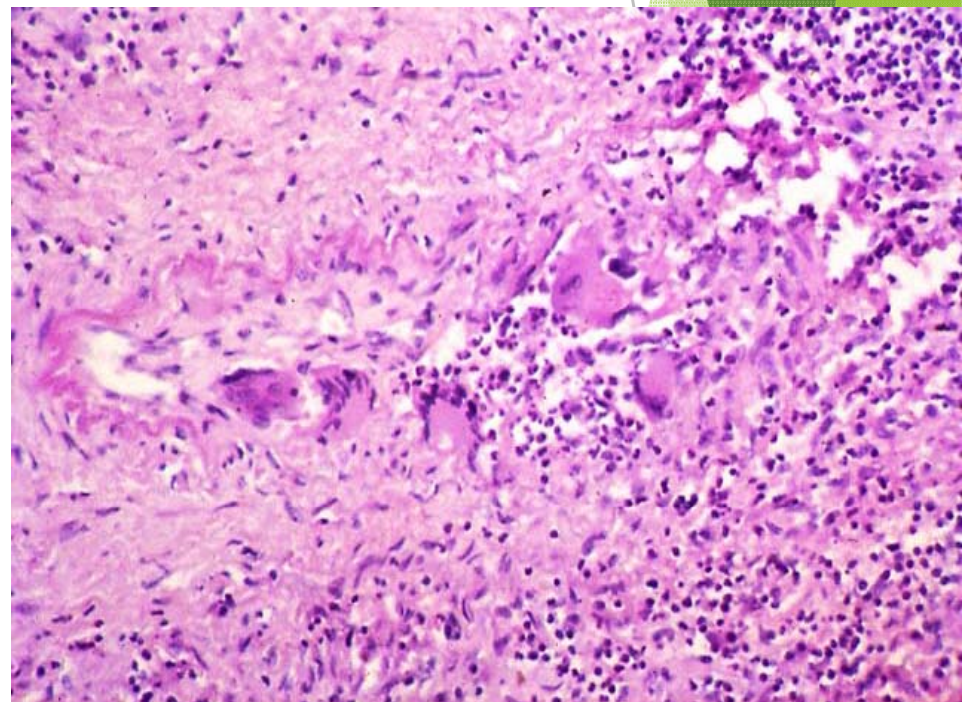
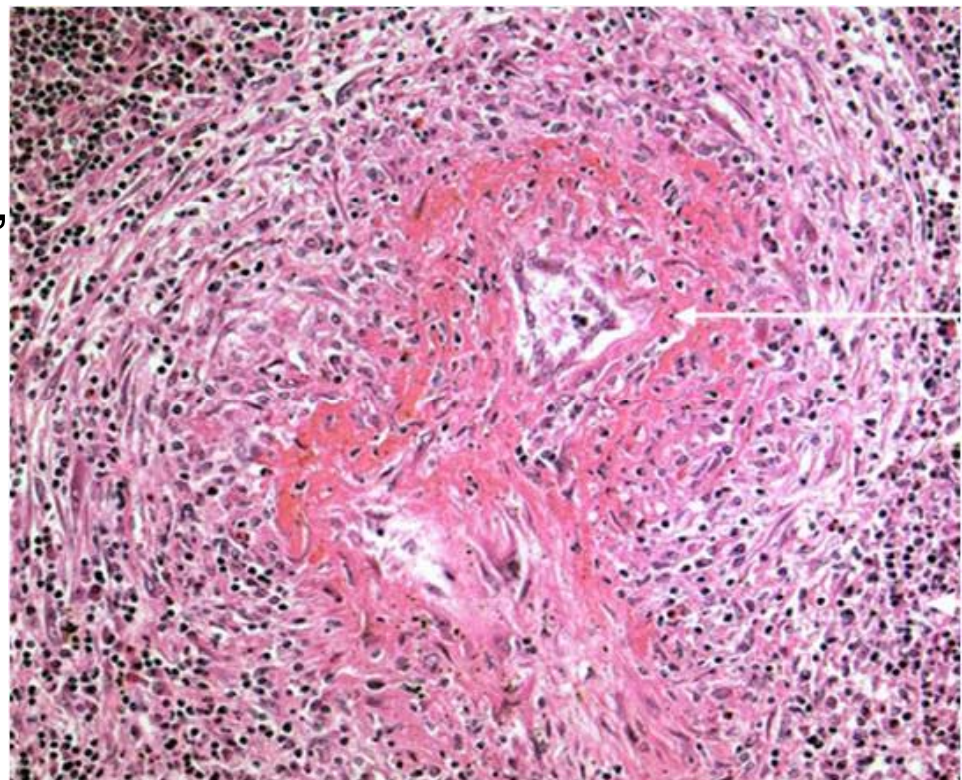
Poliarterita nodoasă - afectează arterele de calibru mediu ale rinichiului, cordului, ficatului.

m: zone de necroză fibrinoidă care pot cuprinde toată grosimea vasului, înconjugate de infiltrate inflamatorii – inflamatie necrotizanta → fibroză cicatricială → îngroașarea peretelui.

Granulomatoza Wegener

- asociază vasculită necrotică focală, GN focală / difuză și inflamații acute necrotice ale căilor aeriene superioare.
- afectează arterele și venele mici, mai frecvent de la nivelul ap. respirator, rinichilor și splinei.

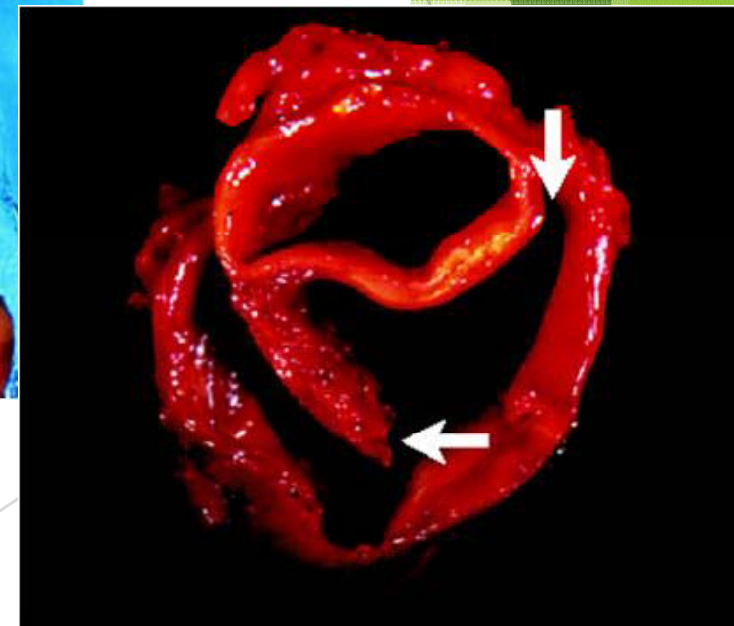
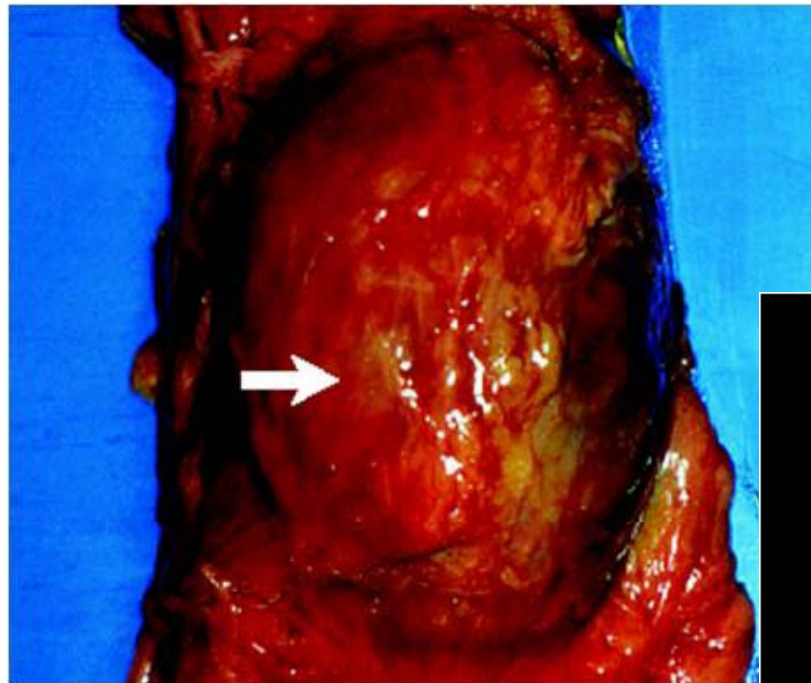
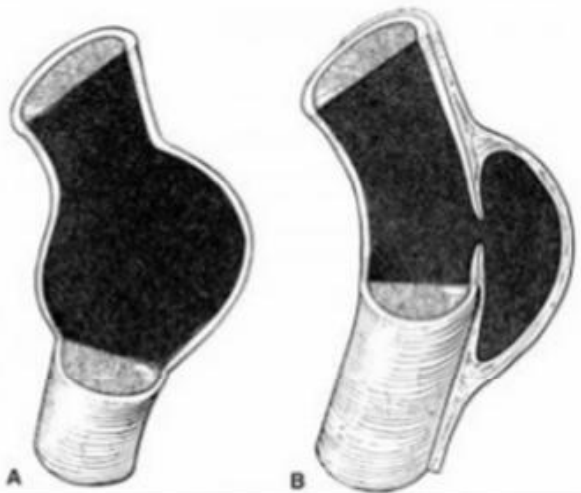
m: infiltrate inflamatorii granulomatoase centrate de necroză și înconjugate la periferie de fibroblaste → scleroză progresivă.

III. ANEVRISMELE = dilatații anormale și permanente ale pereților vaselor.

ANEVRISMELE ADEVARATE - dilatarea progresivă a peretelui arterial, peretele sacului anevrismal fiind constituit de peretele vasului.

ANEVRISMELE FALSE (pseudoanevrisme) = consecința rupturii peretelui vascular și formarea de hematoame extravasculare care comunică cu spațiul intravascular, peretele lor fiind format de structuri exterioare vasului.

I. ANEVRISEMELE ADEVARATE - dilatarea progresivă a peretelui arterial, peretele sacului anevrismal fiind constituit de peretele vasului.

M:

Anevrisme miliare - dilatații de dimensiuni reduse (1-1,5 cm): poligonul Willis → hemoragie spontană subarahnoidiană la copii / tineri.

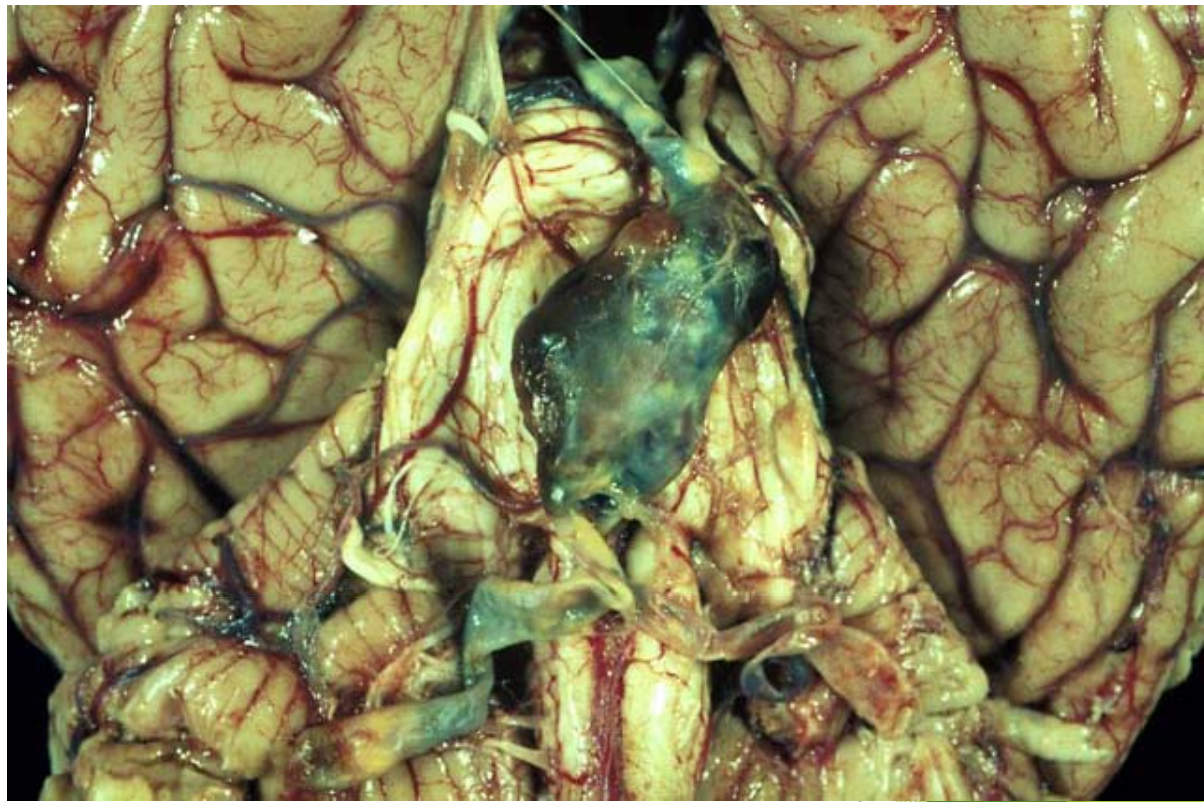
Anevrisme saculare - pungi situate în afara axului vasului, cu dimensiuni între 5-20 de cm (mezaortita sifilitică).

Anevrisme fusiforme - dilatații ce interesează toată circumferința vasului, situat în axul acestuia, pot atinge Ø - 20 de cm. (etiologie aterosclerotică - interesează aorta abdominală)

Anevrisme cirsoide - artere și vene intercomunicante (regiunea temporală).

Evoluția: tromboză murală → embolie, ruptura anevrismului și hemoragie, compresiune asupra structurilor adiacente, etc.

ANEVRISM FUSIFORM

ANEVRISME SACULAIRE

II. ANEVRISMELE FALSE (pseudoanevrisme) =

consecința rupturii peretelui vascular → hematoame extravasculare care comunică cu spațiul intravascular, peretele lor fiind format de structuri exterioare vasului.

Exp. disecția de aortă.

- **Disecția de aortă** - pătrunderea sângelui prin intima aortei în media acesteia, separând treimea internă de cea externă.
  - permite circulația sângelui între straturile peretelui aortic, forțând separarea straturilor → se poate propaga în lungimea aortei pe distanță variabilă
- disecțiile care se propagă spre bifurcația iliacă (în sensul fluxului de sânge) se numesc **disecții anterograde**
- disecțiile care se propagă spre originea aortei (în sens opus fluxului de sânge) se numesc **disecții retrograde**.

Procentul	60%	10-15%	25-30%
Tip	DeBakey I	DeBakey II	DeBakey III
	Stanford A (Proximal)		Stanford B (Distal)

Complicații

- frecvent sediul initial este la 10 cm de valva aortică → disecția retrogradă poate compromite pericardul → hemopericard.
- disecțiile anterograde se pot propaga până la bifurcația iliacă a aortei
  - fie pot rupe peretele aortic,
  - fie realizează un canal fals în peretele Ao care se poate endoteliza, ducând la aorta cu două lumene.
- hemoragia într-o cavitate corporală, fiind posibile atât rupturile retroperitoneale cât și cele pericardice.